

Honda Europe NV

Milieuverklaring 2010

De resultaten van het jaar 2009
in het kader van EMAS

- Honda Europe NV
- Verklaring milieubeleid
- Milieuzorgsysteem
- Bedrijfsactiviteiten
- Milieuaspecten
- Milieudoelstellingen en maatregelen

VOORWOORD

De vestiging van Honda Europe NV in Gent is geregistreerd onder EMAS sinds oktober 2005. Onderhavig document is het eerste tussentijdse rapport van de tweede EMAS-driejaarlijkse cyclus. Het rapport geeft een overzicht van de behaalde resultaten in 2009 en geeft tevens de evolutie van de milieuprestatie van de laatste jaren weer.

Veel leesplezier.

INHOUDSTAFEL

Honda Europe NV	07
> de essentie	07
> 32 jaar Honda Europe	08
> milieuvergunningen	10
Verklaring milieubeleid	11
Milieuzorgsysteem	13
> ISO	13
> EMAS	14
> milieuorganigram	15
Bedrijfsactiviteiten	17
> logistiek	17
> information systems	20
> European Engine Center	21
> parts	22
Milieuaspecten	23
> selectie belangrijkste milieueffecten	23
> resultaten milieuaspecten	24
> verpakkingsafval	24
> indirecte milieu-aspecten	26
> energie	28
> lucht	32
> water	35
> impact op de lokale omgeving	38
> bodem	39
> afval	40
> materiaalefficiëntie	44
> opleiding	45
> aannemers / werk door derden	46
Milieudoelstellingen & -maatregelen	47
> milieudoelstellingen en -programma	47
> evaluatie milieuprogramma '09 - '10	47
> milieuprogramma '10 - '11	49
> andere milieuprestaties	50
> milieucharter	50
> ideeënbus / NHC	51
> recyclage inktpatronen	52
> medewerking aan wetenschappelijk onderzoek	53
Verklaring van de erkende milieuverificateur	54
Volgende milieuverklaring	55
Contactpersonen en -adressen	56
Verklarende woordenlijst	57

DE ESSENTIE

Honda Europe NV in Gent werd opgericht in **1978**. Meer dan dertig jaar later is Honda Europe uitgegroeid tot het logistieke centrum voor Europa, Afrika en het Midden-Oosten.

Momenteel realiseren wij een omzet van **699 miljoen euro** met **644 medewerkers in Gent** en nog eens **200 in onze andere Europese vestigingen** (HLC en EEC satellieten).

De activiteiten van Honda Europe vinden plaats in de Gentse Haven (havennummers : 1050 A, 1050 D en 2090 A). Onze terreinen zijn gelegen tussen het Kanaal Gent-Terneuzen, het Siffer- en Mercatordok en de John Kennedylaan.

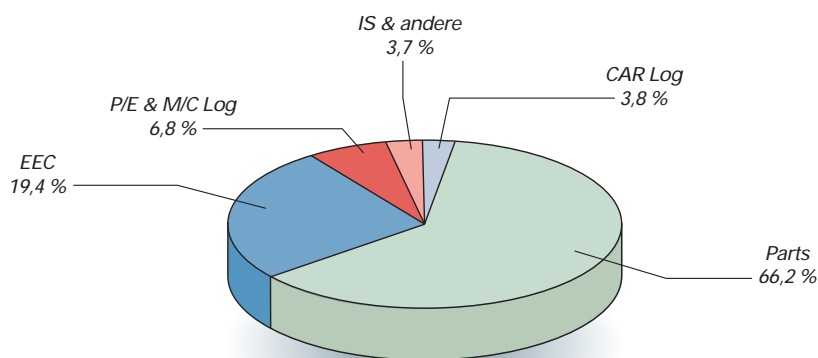


Honda Europe staat in voor:

- Logistiek van wagens, motorfietsen en power equipment
- Aankoop, verkoop en logistiek van wisselstukken voor alle producten
- Verkoop en logistiek van industriële motoren
- Ontwikkeling en beheer van informatica-systemen

Resultaten voor 85 KI (april 2008 – maart 2009):

Totale Honda Europe omzet per activiteit (in %)



32 JAAR HONDA EUROPE IN WOORD EN BEELD

>>2008

Honda Europe mag 30 kaarsjes utblazen. Ter gelegenheid van dit feest komen 1400 mensen het bedrijf bezoeken. Honda Europe NV behaalt voor een nieuwe cyclus van drie jaar de EMAS registratie. Ook het ISO14001- en OHSAS18001 certificaat worden vernieuwd.

>>2005

Honda Europe NV behaalt voor het eerst de EMAS registratie. Terzelfder tijd wordt het ISO14001-certificaat en het OHSAS18001 certificaat vernieuwd voor drie jaar.



>>2004

Honda Europe wordt met het project 'naakt uitleveren van moto's' genomineerd voor de prestigieuze Eco-efficiëntieprijs.

>>2003

25 jaar Honda Europe, dus dit is een feestjaar. Tevens behaalt de afdeling IS voor de eerste maal het ISO9001/2000 certificaat.

>>2002

Het certificaat voor milieuzorgsysteem ISO14001 wordt vernieuwd voor drie jaar. Terzelfder tijd werd voor de eerste maal het OHSAS18001-certificaat behaald (veiligheid en gezondheid)



>>2000-2001

In september wordt de eerste hoekkolom van **het nieuwe magazijn** ingehuldigd door Eerste Minister Guy Verhofstadt. Dit magazijn zal begin 2001 operationeel zijn en beslaat 30.000 m². Hiermee wordt Honda Europe ook het centrale invoer-, opslag -en distributiepunt voor motorfietsen en power equipment die zowel binnen als buiten Europa worden geproduceerd.

>>2000

Vanaf 1 juni verloopt de aanvoer van de wagens, geproduceerd in Swindon, via **de haven van Zeebrugge**. Het verkorten van de leveringstijden van de wagens en het verhogen van de klantentevredenheid liggen hierbij aan de basis.

>>1999

In augustus worden de inspanningen op het vlak van kwaliteitsmanagement enerzijds en bescherming en behoud van het milieu anderzijds, beloond met het **ISO 14001-certificaat**.

>>1999

In april wordt een nieuwe business unit opgericht: **Motorcycle en Power Equipment Logistics**. Deze unit zal op Europees niveau een nieuwe structuur introduceren en zal instaan voor de logistiek van motorfietsen en power products.

>>1997

LCC behaalt het ISO 9002 certificaat (kwaliteit).



>>1991

Het magazijn start op 1 januari met het **HEDS-systeem (Honda Euro Delivery System)** met de bedoeling om de service naar de dealers te verbeteren en de kosten te verlagen. Het systeem voorziet rechtstreekse leveringen vanuit Gent naar de Nederlandse, Duitse, Engelse, Franse, Italiaanse en Oostenrijkse dealers.

>>1990

In juni wordt het **barcodesysteem** geïmplementeerd in het magazijn. Op 24 oktober wordt de **miljoenste wagen** gelost. Hij wordt geschonken aan de Gentse dienst voor armoedebestrijding.



>>1987

Op 29 oktober breekt om 11.20 uur een **brand** uit in het onderdelenmagazijn. Het gebeurt allemaal razendsnel en resulteert in een ware ramp. Gelukkig gaat het slechts om stoffelijke schade. Honda Europe blijft echter niet bij de pakken zitten. In de namiddag worden de eerste herstelplannen opgemaakt. Slechts 1 dag na de ramp zijn we opnieuw operationeel. Ook LCC lijdt 'brandschade'. Op 5 dagen tijd dienen 8.513 wagens gepoetst en volledig nagezien te worden. 70 auto's zijn zwaar beschadigd.

"De teamgeest die op het moment van de heropbouw uitgaat van iedereen, is een gevoel dat we moeten trachten te behouden en verder ontwikkelen" zei de Heer Yoshiaki Sato, toenmalig president van Honda Europe.

>>1980

Vanaf nu worden ook de onderdelen voor tweewielers gestockeerd bij HE. Dit zorgt voor een stijging van het personeelsbestand. De informatica-afdeling automatiseert steeds verder. Er wordt meer en meer gebruik gemaakt van **on-line informatie**.



>>1979

Op 24 oktober wordt Honda Europe officieel ingehuldigd.



>>1978

In 1978 wordt de vergunningsakte ondertekend en in juli wordt gestart met de funderingswerken voor een administratief gebouw en de productieruimte van LCC. Het autoschip "**the golden ace**" brengt de eerste Honda's naar Gent op 30 oktober.

>>1960

In de jaren '60-'70 voeren de Europese Honda-vestigingen, ieder voor zich, de Honda-producten in. Om de afleveringskwaliteit van de wagens te standaardiseren en de kostprijs te drukken, wordt in Europa een project gestart om een '**car terminal**' te bouwen. Om diverse redenen wordt gekozen voor de **Gentse haven**:

- centrale ligging in Europe
- de kennis van de kwaliteiten van de medewerkers (door hun ervaring in Aalst)
- de beschikbaarheid over voldoende ruimte, met uitbreidingsmogelijkheden voor de toekomst.

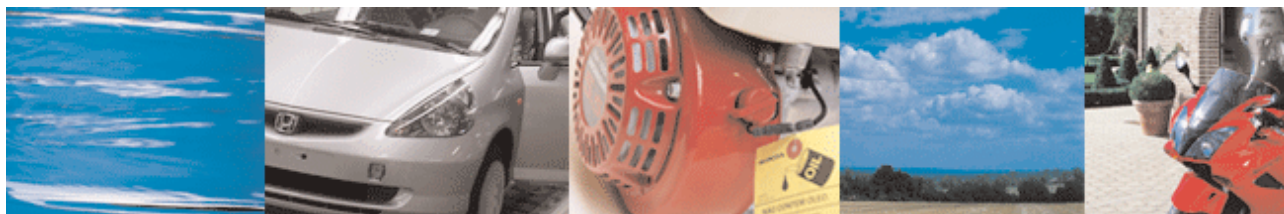
MILIEUVERGUNNINGEN

Bij de opstart van het bedrijf werd een vergunning bekomen voor het exploiteren van een auto-assemblagebedrijf.

In 1997 werd deze vernieuwd en uitgebreid. De klasse1-milieuvergunning werd uitgereikt door de Bestendige Deputatie en is geldig tot 2011. In 2006 werd een uitbreiding/wijziging van de vergunning toegekend. De vergunning werd hiermee aangepast aan de reële situatie op het terrein.

Naast de milieuvergunningen beschikt Honda Europe ook over de nodige bouwvergunningen en een vergunning voor het opslaan en behandelen van springstoffen (airbags) en het vervoer ervan per vliegtuig.

MILIEUBELEIDSVERKLARING



Binnen Honda Europe maakt Total Quality Management (TQM) deel uit van de bedrijfsstrategie voor het bepalen en het opvolgen van de bedrijfsdoelstellingen. Daarin wordt het bedrijf gesteund door het Europese hoofdkwartier (Honda Motor Europe Ltd. in Langley, UK) en door de moedermaatschappij HONDA Motor in Japan. Ook in deze vestigingen stuurt TQM de bedrijfsvoering.

De producten die HONDA verdeelt, hebben allen (tweewielers, auto's, power equipment) een impact op veiligheid en milieu. Daarom staat het bedrijf ervoor in dat de invloeden naar het milieu toe betreffende het gebruik en de productie als dusdanig beperkt blijven. Tevens dient men erover te waken dat alle activiteiten op een veilige manier gebeuren. Daarom wordt iedere entiteit binnen de Honda-familie aangemaand om oog te hebben voor de milieu- en veiligheidsresultaten. Ook Honda Europe wordt daarop gewezen.

Honda Europe wil niet nalaten deze opdracht gewetensvol te vervullen en de invloed van haar activiteiten naar het milieu en de veiligheid toe verbeteren.

Om te verzekeren dat de effecten van haar activiteiten conform zijn met de gangbare wettelijke milieureglementeringen heeft Honda Europe er zich toe verbonden om een milieuzorgsysteem op te zetten en op peil te houden dat voldoet aan de vereisten van de Europese Verordening inzake EMAS (Europees milieubeheers- en milieuauditsysteem) en ISO14001.

De basis om dit te realiseren zijn volgende drie peilers:

- de Honda filosofie
- de opgelegde voorwaarden in de milieuvergunning
- de vigerende wetgevingen

Geleid door Honda's globale milieuverklaring, wil Honda Europe, als verantwoordelijk lid van de wereldgemeenschap, al het mogelijke doen om bij te dragen tot de gezondheid van de mens en de bescherming van het milieu. Alleen dan is een succesvolle toekomst mogelijk, niet alleen voor ons bedrijf, maar voor de gehele wereld.

Honda Europe zal de nodige maatregelen nemen om milieuverontreiniging te voorkomen en om te voldoen aan de vigerende milieuwetgeving.

De invloed die onze activiteiten heeft op het lokale milieu zullen opgevolgd worden en we zullen ons inspannen om een continue verbetering van de situatie te realiseren. Honda Europe zal inspanningen leveren om materialen te recyclen, grondstoffen en energie te besparen, afval te minderen en het resterende afval op de meest geschikte manier te laten verwerken.

Als lid van het bedrijf en de gemeenschap, zal elke medewerker inspanningen leveren om het milieu te vrijwaren en zal zijn of haar deel doen om er voor te zorgen dat Honda Europe zich al verantwoordelijk lid van de wereldgemeenschap gedraagt.

Daarom worden volgende beleidslijnen onderschreven:

1. Er wordt bij de werknemers op elk niveau een besef van verantwoordelijkheid voor het milieu bijgebracht. Dit moet resulteren in een dagelijkse zorg van elke medewerker in het verminderen van afval en energieverbruik.
2. De gevolgen van de lopende activiteiten voor het milieu worden geëvalueerd en gecontroleerd.

3. De nodige maatregelen worden genomen om verontreiniging te voorkomen of uit te schakelen. Wanneer dit niet realiseerbaar is worden verontreinigende emissies en de productie van afval tot een minimum beperkt. Op deze manier wordt getracht de invloed op het milieu te verminderen tot niveaus die overeenkomen met een economische acceptabele toepassing van de BBT.
4. De nodige maatregelen worden genomen om milieuongevallen te voorkomen. Daarnaast heeft Honda Europe een noodprocedure uitgewerkt die gevolgd dient te worden bij brand of milieu-accidenten, ten einde de schade voor mens en milieu tot een minimum te beperken.
5. Er worden controleprocedures ingevoerd en toegepast om de naleving van het milieubeleid na te gaan.
6. Er worden corrigerende procedures en maatregelen vastgelegd en bijgewerkt voor het geval geconstateerd wordt dat het milieubeleid of de milieudoelstellingen of de milieuoogmerken van het bedrijf niet nagekomen worden.
7. De nodige informatie wordt verschaft om de milieu-effecten van de activiteiten van het bedrijf te begrijpen. Er wordt dan ook gestreefd naar een open communicatie met de eigen medewerkers en met alle andere belangstellenden.
8. Er worden maatregelen getroffen zodat leveranciers/aannemers/onderaannemers die op de locatie van het bedrijf werkzaam zijn, milieunormen hanteren die gelijkwaardig zijn aan die van Honda Europe NV.
9. Zorgzaam omspringen met energie maakt een essentieel deel uit van het milieubeleid.

Deze milieubeleidsverklaring wordt ter inzage gehouden van het brede publiek, de werknemers, overheden en andere betrokkenen. Doel is om zo de rechtstreeks belanghebbende, maar ook het brede publiek, informatie te verstrekken over de milieueffecten, milieuprestaties en de voortdurende verbetering van de milieuprestaties van de organisatie.

MILIEUBELEIDSVERKLARING	VEILIGHEIDSBELEIDSVERKLARING
<p>Geleid door Honda's globale milieuverklaring, wil Honda Europe, als verantwoordelijk lid van de gemeenschap, al het mogelijke doen om bij te dragen tot de gezondheid van de mens en de bescherming van het milieu. Alleen dan is een succesvolle toekomst mogelijk, niet alleen voor ons bedrijf, maar voor de gehele wereld.</p> <p>Honda Europa zal de nodige maatregelen nemen om milieuverontreiniging te voorkomen en om te voldoen aan de van toepassing zijnde milieuwetgeving.</p> <p>De invloed die onze activiteiten heeft op het lokale milieu zullen opgevolgd worden en we zullen ons inspannen om een continue verbetering van de situatie te realiseren.</p> <p>Honda Europe zal inspanningen leveren om materialen te recyclen, grondstoffen en energie te besparen, afval te minderen en het resterende afval op de meest geschikte manier te laten verwerken.</p> <p>Als lid van het bedrijf en de gemeenschap, zal elke medewerker inspanningen leveren om het milieu te vrijwaren en zal zijn of haar deel doen om er voor te zorgen dat Honda Europe zich als verantwoordelijk lid van de gemeenschap gedraagt.</p> <p>Datum: 01 oktober 2009</p> <p style="text-align: right;">K. Yamaguchi President <i>Koji Yamaguchi</i></p>	<p>De filosofie van Honda zegt dat er geen productie kan zijn zonder veiligheid. Het beleid van Honda Europe bestaat er dan ook in om, in de mate van het mogelijke, de gezondheid, de veiligheid en het welzijn van haar medewerkers, bezoekers en aannemers te verzekeren en in regel te zijn met alle andere relevante gezondheids- en veiligheidswetgeving.</p> <p>Daarom zullen we risico's identificeren en doelstellingen en programma's uitwerken om deze risico's te verkleinen of weg te werken en onze veiligheidsprestaties continu te verbeteren.</p> <p>De nodige maatregelen zullen getroffen worden om incidenten en werkongevallen te voorkomen en het welzijn van de werknemers te bevorderen bij de uitvoering van hun werk. Daarvoor zal de preventie structureel en planmatig worden aangepakt.</p> <p>Management en leidinggevenden zullen het veiligheids- en gezondheidsbewustzijn van de medewerkers aanmoedigen en er voor zorgen dat elk personeelslid de nodige informatie, instructies en training krijgt, om op een veilige manier te werken.</p> <p>Elke werknemer moet bij de uitvoering van zijn of haar werk zorg dragen voor zijn/haar eigen veiligheid en gezondheid en die van de anderen. Hij of zij heeft een belangrijke en persoonlijke verantwoordelijkheid om bij te dragen tot veilige arbeidsvoorwaarden.</p> <p>Datum: 01 oktober 2009</p> <p style="text-align: right;">K. Yamaguchi President <i>Koji Yamaguchi</i></p>

ISO 14001



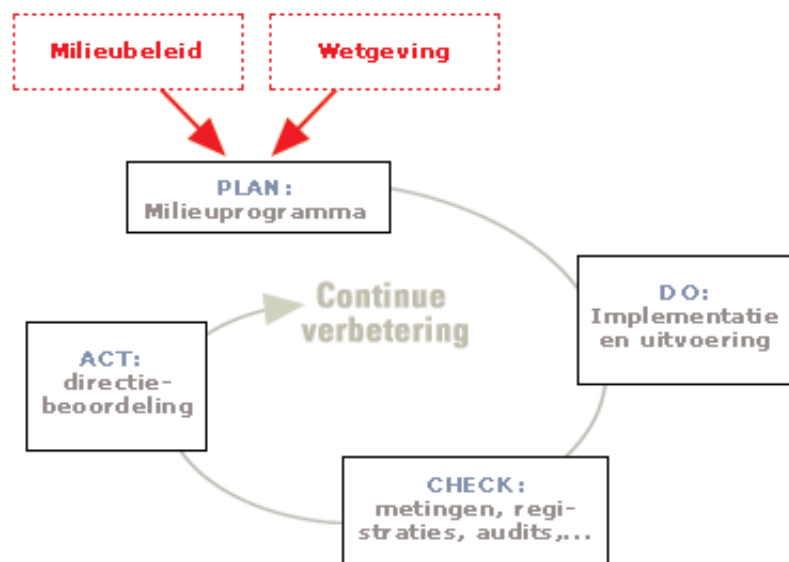
In maart 1998 werd door de wagenafdeling (LCC) het ISO14001-certificaat behaald. Eén jaar later koos Honda Europe ervoor het ISO14001-zorgsysteem in te voeren als milieu-beheerssysteem voor de gehele site. Door dit beheerssysteem te onderhouden en steeds opnieuw te verbeteren, wordt de conformiteit met het milieubeleid, met de doelstellingen en met de wettelijke en andere vereisten verzekerd.

Opmerking:

Honda Europe beschikt tevens over een veiligheidszorgsysteem dat beantwoordt aan de OHSAS18001-norm en als dusdanig werd gecertificeerd door een onafhankelijk certificatiebureau.

Honda Europe verbindt zich, met de invoering van het ISO14001 – zorgsysteem, tot een continue verbetering van haar milieuprestaties bij de uitvoering van haar logistieke operaties. Hiervoor wordt gebruik gemaakt van een techniek die reeds goed ingeburgerd was in Honda Europe, de Plan-Do-Check-Act (PDCA) cyclus.

Voor de doorstroming van informatie verwijzen we naar het milieu-organigram.





EMAS

EMAS staat voor Europees milieubeheers- en milieu-auditsysteem (Eco Management and Audit Scheme). EMAS staat open voor iedere organisatie die belang hecht aan verbetering van haar algemene milieuprestaties.

Een organisatie kan op een vrijwillige basis deelnemen aan dit systeem door:

- een milieubeleid vast te stellen
- een milieuprogramma en milieubeheerssysteem in te voeren
- milieu-audits uit te voeren
- een onafhankelijk erkend milieuverificateur te laten nagaan of deze elementen ook voldoen aan de voorschriften van EMAS
- een milieuverklaring op te stellen en deze te laten valideren door een erkend milieuverificateur



EMAS
GEVERIFIEERD
MILIEUBEHEERSYSTEEM
REG N°: B-VL-000011

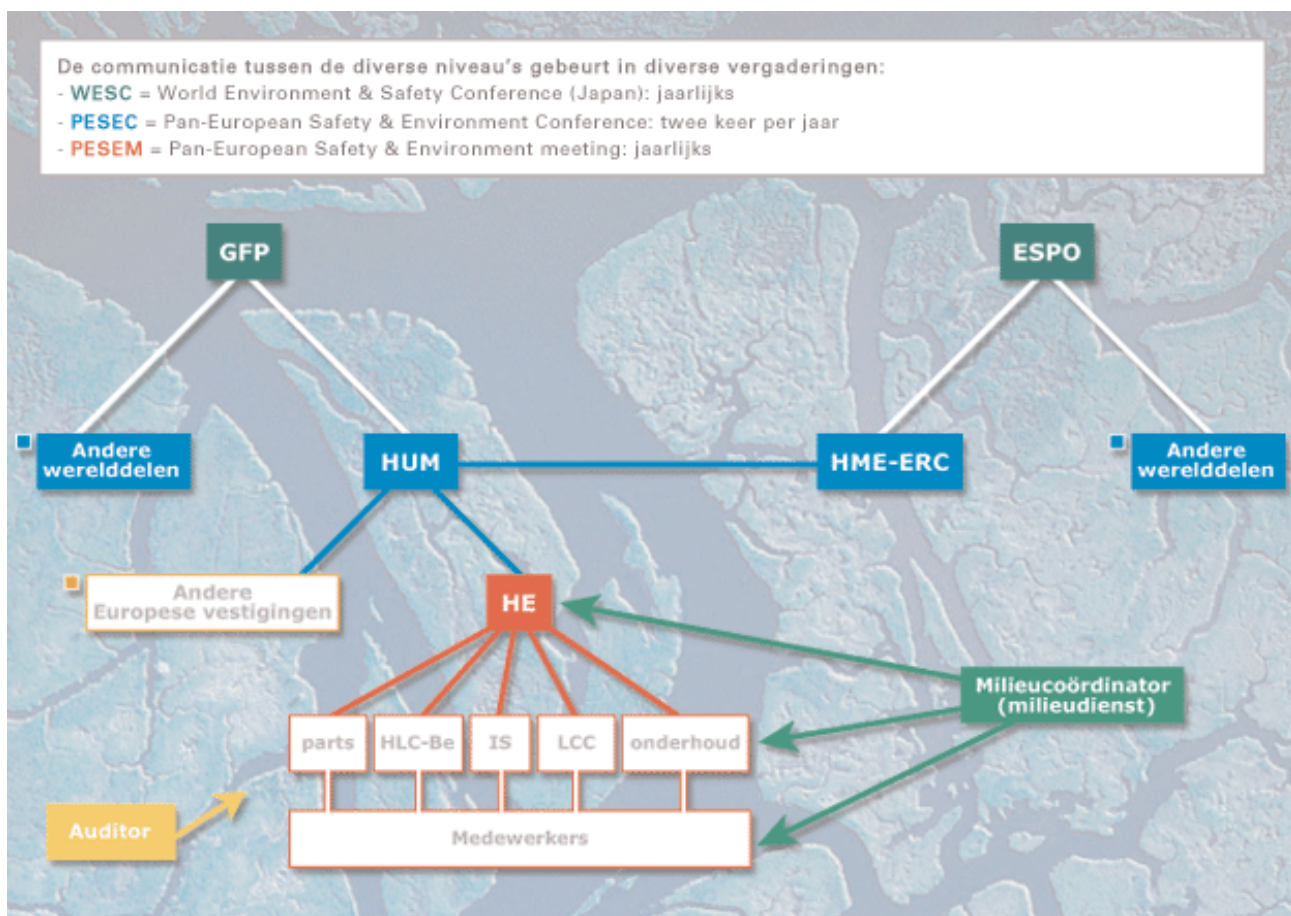
EMAS steunt veelal op ISO14001 als onderliggend zorgsysteem.

Ook bij Honda Europe is dit het geval.

In oktober 2005 werd Honda Europe NV geregistreerd onder het nummer EMAS/B-VL-000011.

MILIEUORGANIGRAM

Honda Europe maakt deel uit van de wereldwijde Honda-familie. Diverse milieudoelstellingen worden op het hoogste niveau vastgelegd en van daar uit doorgestuurd naar de diverse vestigingen. De doorstroming van milieuinformatie gebeurt als volgt:



Op wereldvlak zorgt het GFP (Green Factory Project) van Honda voor de coördinatie van het milieubeleid van de afzonderlijke Honda-vestigingen. Tevens worden binnen het GFP de wereldwijde milieudoelstellingen bepaald. Het ESPO (Environmental and Safety Planning Office Japan) zal de doelstellingen goedkeuren en de richtlijnen voor de komende jaren uitzetten.

HUM (Honda of the UK Manufactory) zal zorgen voor een uitwerking van deze doelstellingen op Europees vlak. Tevens zorgt ze voor de coördinatie van het GFP binnen de Europese Honda-vestigingen.

Honda Europe zal uit de vooropgestelde doelstellingen deze selecteren die voor haar specifieke logistieke activiteiten van toepassing zijn. Een milieuprogramma om deze doelstellingen te bereiken, wordt door de milieucoördinator uitgewerkt en door de president goedgekeurd.

Het milieuprogramma van Honda Europe wordt ook aangevuld met wettelijke eisen en de elementen uit het milieubeleid. Het geheel vormt de basis van het ISO14001 – milieuzorgsysteem.

Binnen elke afdeling werd een ISO14001-afdelingsverantwoordelijke aangesteld die instaat voor de opvolging en het onderhoud van het milieuzorgsysteem binnen zijn afdeling. Zij zorgen tevens, in overleg met hun management, voor de verdere uitwerking van het algemene milieuprogramma.

Jaarlijks zal de afdelingsverantwoordelijke de behaalde resultaten voorleggen aan zijn management ter beoordeling.

De coördinatie van het milieuzorgsysteem, de opvolging van wet- en regelgeving, het opvolgen van resultaten van het milieuprogramma, het bijsturen van acties om de doelstellingen te halen, ... gebeurt door de milieucoördinator. Hij wordt hierbij ondersteund door de milieu- en preventiedienst van Honda Europe.

Op regelmatige tijdstippen worden interne en externe milieuaudits uitgevoerd om afwijkingen op het milieuzorgsysteem op te sporen. De auditor kan hierbij voorstellen tot verbetering formuleren.

Het volledige milieubeheerssysteem zal op jaarlijkse basis door de president beoordeeld worden. Hij geeft zijn bevindingen mee aan de milieucoördinator met het oog op continue verbetering.

Binnen de grote Honda familie kunnen ook vestiging-overschrijdende milieuprojecten worden opgezet. Deze worden op Europees vlak gecoördineerd door HME-ERC (Honda Motor Europe – European Recycling Center). De coördinatie op wereldvlak gebeurt door het ESPO.

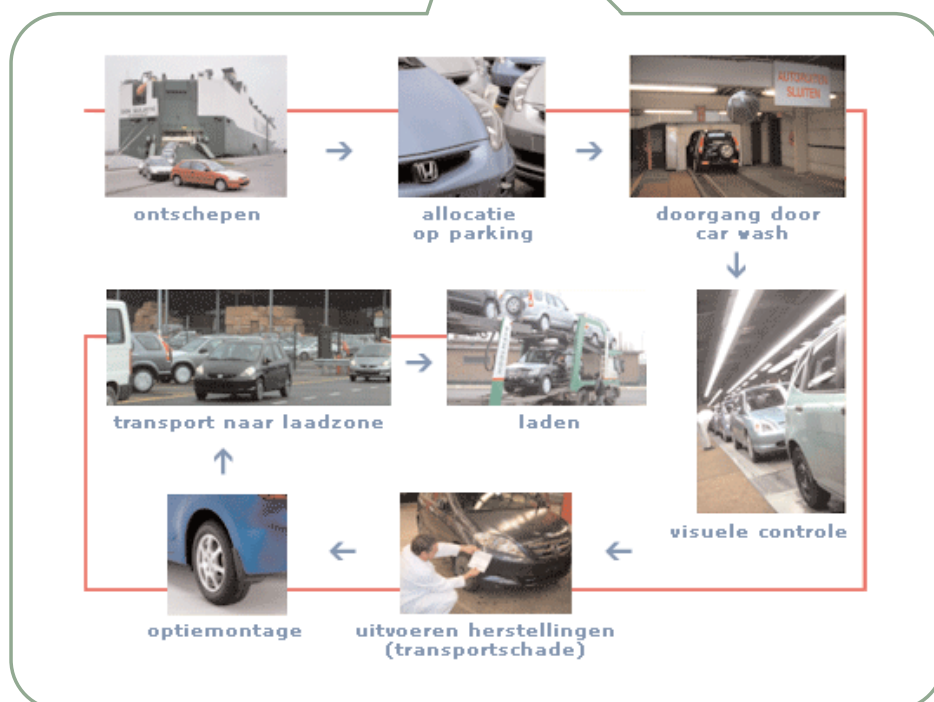
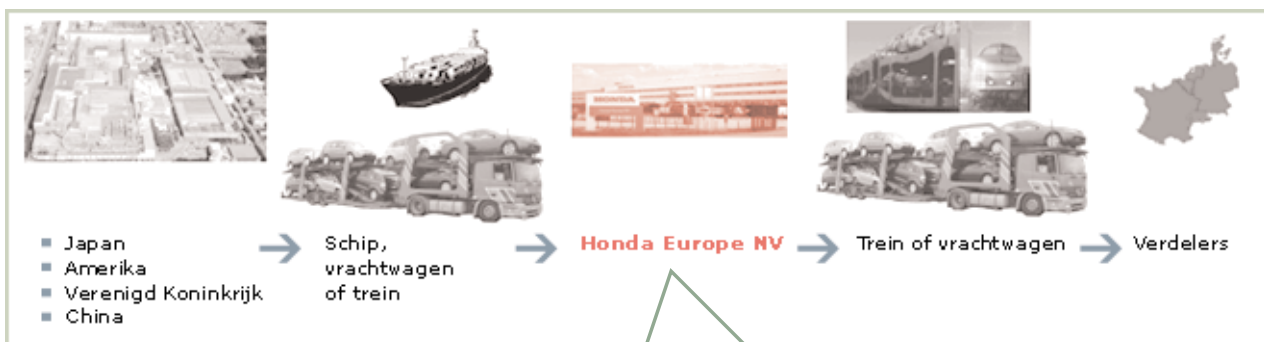
LOGISTIEK

Honda Europe NV is in hoofdzaak een logistiek bedrijf. Hier worden alle logistieke activiteiten voor alle Honda-producten en hun onderdelen gegroepeerd.

Daar de diverse afdelingen werken volgens zeer verschillende processen, worden hierna de flowcharts van de grootste afdelingen meegegeven (HLC-Be, MC/PE en LCC).

Processchema LCC:

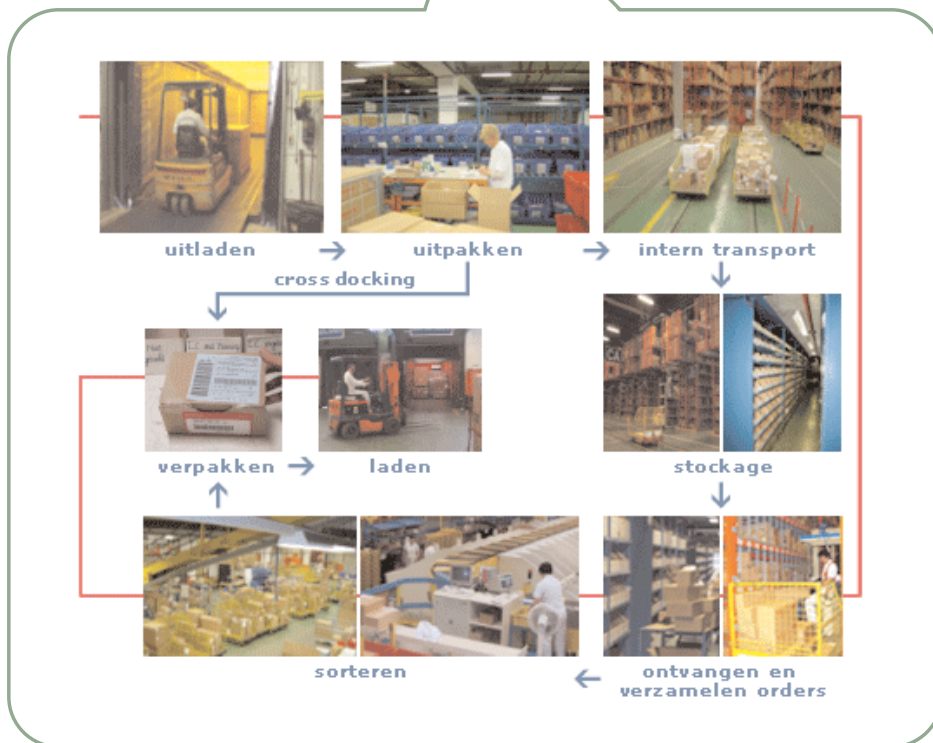
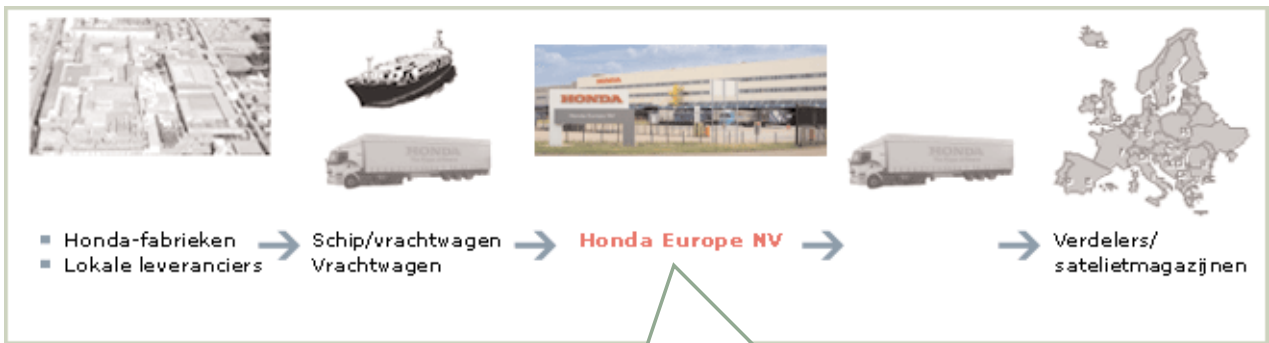
Het Logistics Center Cars voert een kwaliteitscontrole uit op de wagens, staat in voor optiemontage (interieur, ...) en levert de wagens rechtstreeks aan de Europese dealers.



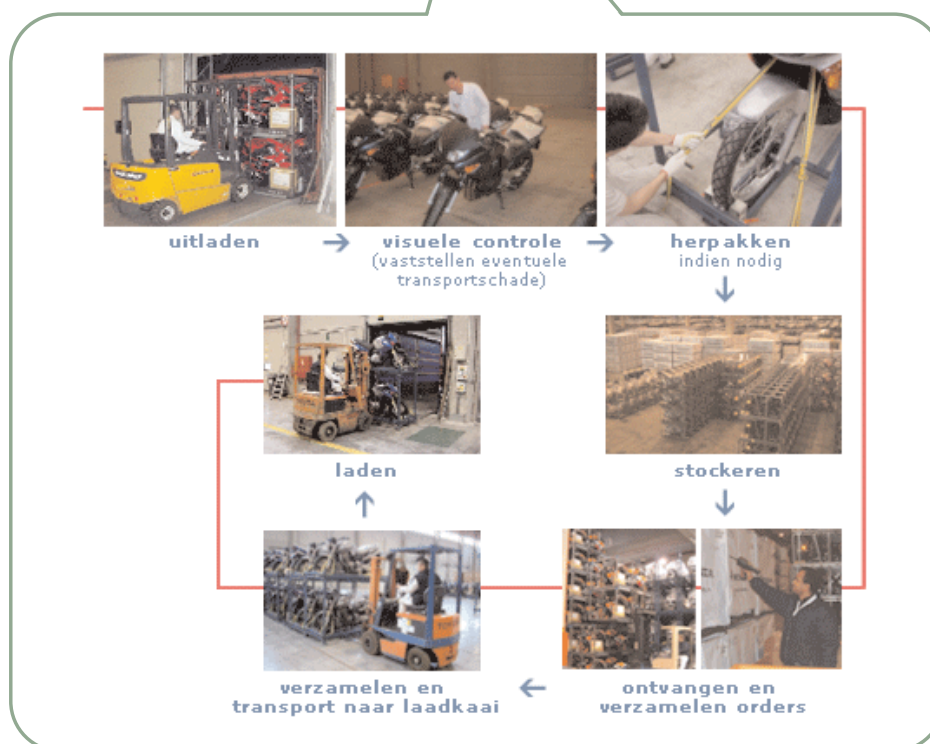
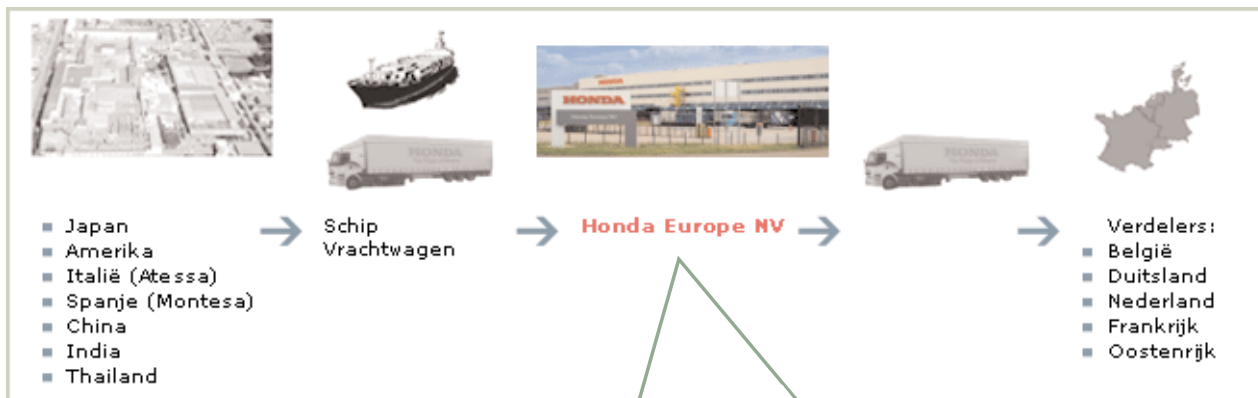
Processchema HLC-BE en MC/PE

Het Honda Logistic Center Belgium beheert de Europese stock en distributie van motorfietsen, power equipment, onderdelen voor wagens, tweewielers en power equipment, accessoires en motoren.

Processchema onderdelenmagazijn



Processchema MC/PE



Naast zijn logistiek activiteiten heeft men ook nog de IS, Parts en EEC – afdeling.



INFORMATION SYSTEMS



Afdeling IS

Information systems is het elektronisch hart van Honda in Europa, het Midden-Oosten en Afrika. Tevens is IS het centrum van een uitgebreid telecommunicatienetwerk in Europa, Japan en de V.S.

IS staat in voor de ontwikkeling en het beheer van hoogwaardige informatica- en telecommunicatiesystemen die de operaties ondersteunen.

Haar hoofdactiviteiten zijn:

- Datamanagement en – verwerking van: import en opslag, distributie, verkoop en nazorg
- Harmoniseren van bestaande toepassingen
- Ontwikkelen van innoverende systemen
- Optimaliseren van de verwerkingssnelheid
- Integreeren van nieuwe software, hardware, multimedia en telecom
- Bemannen van een permanente helpdesk

- logistiek
- information systems
- european engine center
- parts

EUROPEAN ENGINE CENTER



Afdeling EEC

Het European Engine Center organiseert de verkoop en de logistiek van Honda motoren voor Europa.

- logistiek
- information systems
- european engine center
- parts**

PARTS



Afdeling Parts

De Parts afdeling staat in voor de aankoop, stockbeheer, verkoop & marketing en prijszetting voor de wisselstukken van alle Honda-producten. Tevens verzorgen ze ook de klantenservice voor Europa, Afrika en het Midden Oosten.

- selectie belangrijkste milieueffecten
- resultaten milieuaspecten
- opleiding
- aannemers / werken met derden

SELECTIE VAN DE BELANGRIJKSTE MILIEUEFFECTEN

Alle menselijke handelingen beïnvloeden het milieu, ook de logistieke processen van Honda Europe. Door steeds te streven naar het toepassen van de best beschikbare technieken tracht men deze impact te verminderen en tot een minimum te herleiden.

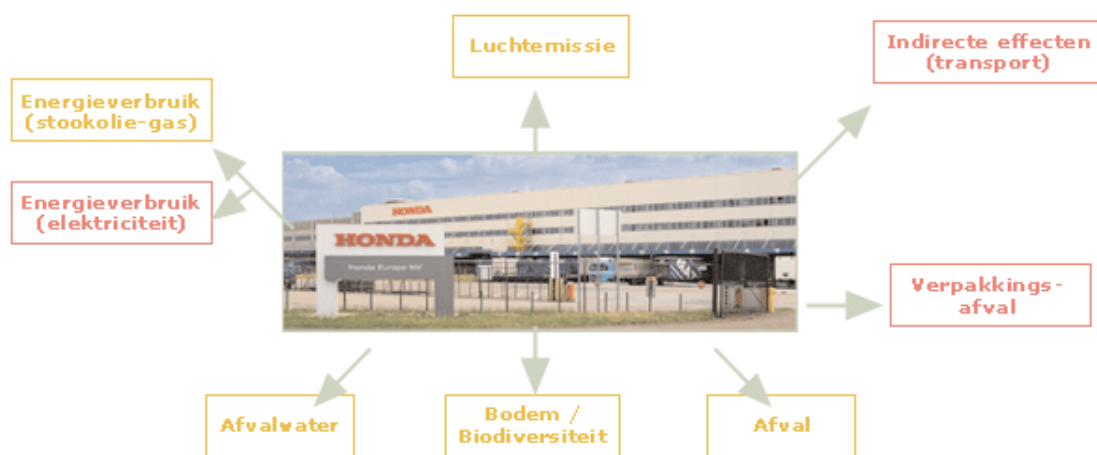
Een overzicht van de activiteiten met de milieu-effecten, gevaren en risico's verbonden aan onze processen en diensten werd opgemaakt en wordt regelmatig bijgewerkt. Op basis hiervan worden de 'zeer belangrijke' of 'zeer significante' gevolgen voor het milieu geselecteerd.

Het significant zijn van een milieu-effect voor Honda Europe wordt bepaald door een evaluatiesysteem (waarbij rekening gehouden wordt met de ernst van de milieuschade, de frequentie en de omvang van het gebied dat de invloed ondergaat). Kent het veroorzaakte milieu-effect een grote ernst en/of een grote frequentie en/of een grote waarneembaarheid dan wordt het als een zeer significant effect voor Honda Europe beschouwd.

Op basis van het evaluatiesysteem werden in 2009 volgende milieu-aspecten, verbonden aan de activiteiten van Honda Europe, als zeer belangrijke (zeer significante) milieu-effecten beschouwd :

- verpakkingsafval
- elektriciteitsverbruik
- transport (indirecte milieu-aspecten).

Deze milieu-aspecten worden verder in detail besproken, evenals volgende matig significante milieu-effecten: bodemgebruik, luchtmissies, afval, afvalwater en energieverbruik (gas-stookolie).



- Zeer belangrijk milieu-aspect voor Honda Europe
- Belangrijk milieu-aspect voor Honda Europe

- selectie belangrijkste milieueffecten
- resultaten milieuaspecten**
- opleiding
- aannemers / werken met derden

RESULTATEN MILIEUASPECTEN

VERPAKKINGSAFVAL



Daar Honda Europe een logistiek bedrijf is en geen productie-eenheid, zijn er geen significante grond- of hulpstoffen, met uitzondering van het verpakkingsmateriaal.

Sinds 1998 wordt om de drie jaar een algemeen preventieplan voor verpakkingen opgemaakt en aan de IVC voorgelegd. De preventieplannen van 1998, 2001 en 2004 werden steeds door de IVC goedgekeurd en van een zeer goede kwaliteit bevonden. In 2007 werd door Honda Europe een nieuw preventieplan ingediend. Ook dit preventieplan werd in september 2008 door de IVC goedgekeurd.

De belangrijkste acties opgenomen in het preventieplan van 2007 zijn:

- Hergebruik van kartonafval als vulmateriaal
- Reductie eenmalige verpakkingen van glas
- Reductie eenmalige verpakking van bumpers
- verder gebruik lichtere kartonsoorten en dunnere plasticzakken
- verderzetting van de maatregelen uit de preventieplannen van 1998, 2001 en 2004



Van het verpakkingsmateriaal wordt ieder jaar een aangifte gedaan bij het IVC. In de tabel worden de recyclagepercentages weergegeven voor de laatste vijf jaar.

	2005	2006	2007	2008	2009	Wettelijke vereiste*
Karton/papier	95,6%	94,8%	93,6%	93,8%	92,2%	> 60%
Kunststof	94,3%	93,4%	92,7%	94,9%	93,9%	> 30%
Hout	98,7%	98,8%	98,6%	98,6%	97,4%	> 15%
Metaal	99,4%	99,4%	99,6%	100%	100%	> 50%
Totaal	97,4%	97,3%	96,8%	96,94%	95,4%	> 80%

* percentage geldig vanaf 01/01/2009 (nieuw samenwerkingsakkoord betreffende de preventie en het beheer van verpakkingsafval, dd.04/11/2008, publicatie BS 29/12/2008).

In 2009 werd er minder verpakkingsafval geproduceerd. Eén van de oorzaken hiervan is de wereldwijde economische crisis, waardoor ook Honda Europe dalende activiteitcijfers kende.

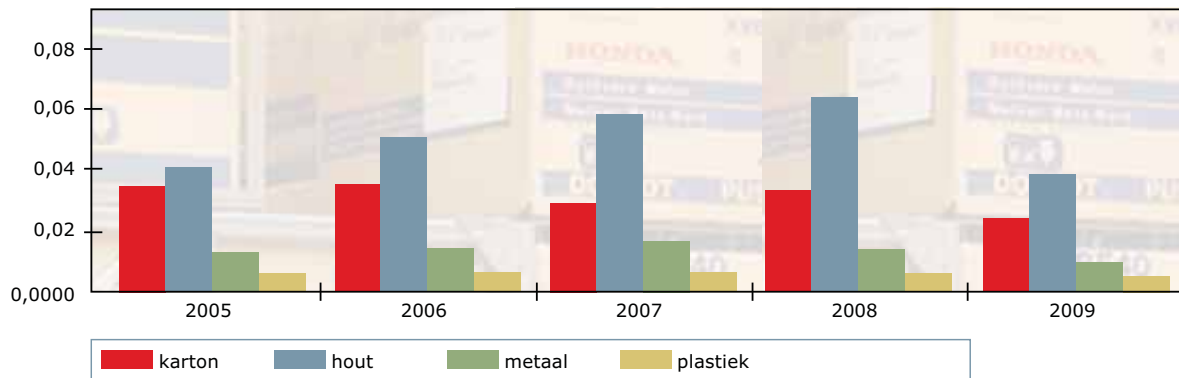
Voor het kartonafval zien we doorheen de laatste vijf jaar een schommelende trend. Het hergebruik van karton wordt zoveel mogelijk gestimuleerd (o.a. hergebruik van dozen, door aanmaak van kartonmatjes uit afvalkarton).



De stijgende trend in het houtafval kon in 2009 worden omgebogen door een forse daling (-48% tov 2008). Naast de economische crisis, is het in gebruik nemen van herbruikbare kratten voor de verpakking van autoruiten hiervan de grootste oorzaak. Autoruiten werden tot begin 2009 aangeleverd in houten boxen. Deze boxen konden niet herbruikt worden en werden als afval verwijderd. Daarnaast werd er in 2009 een strikte controle gedaan bij het uitsorteren van gebruikte paletten waar mogelijk. Sorteringscriteria zijn o.m formaat, beschadigingen. Waar mogelijk worden de paletten op de packingafdeling herbruikt. Een ander deel werd verkocht voor hergebruik.

Evolutie verpakkingsafval per totale eenheid

kg/totale eenheid



* Opmerking: totale eenheid is de sommatie van alle in- en uitgaande lijnen (onderdelen, power-equipment, tweewielers en marine) en prepack lijnen.

Na de invoering van het gebruik van herbruikbare metalen kratten, in plaats van éénmalige kratten, noteerde men een daling van het ijzerafval. In 2007 nam het ijzerafval weer toe. In de zomer van 2007 moest een deel van de afvalzone vrijgemaakt worden daar dit opnieuw geasfalteerd werd. Daarna werd deze zone ingenomen als parkingzone voor nieuwe wagens. Om de zone vrij te maken werden extra afhalingen van ijzerafval georganiseerd. In 2008 daalde het ijzerafval weer tot het niveau van voor 2007.

- selectie belangrijkste milieueffecten
- **resultaten milieuaspecten**
- opleiding
- aannemers / werken met derden

RESULTATEN MILIEUASPECTEN

INDIRECTE MILIEU-ASPECTEN

Transport:

Voor het transport van de goederen (in en out) wordt samengewerkt met diverse logistieke partners. Als het economisch en logistiek verantwoord is, geven we de voorkeur aan spoorwegvervoer of de binnenvaart.

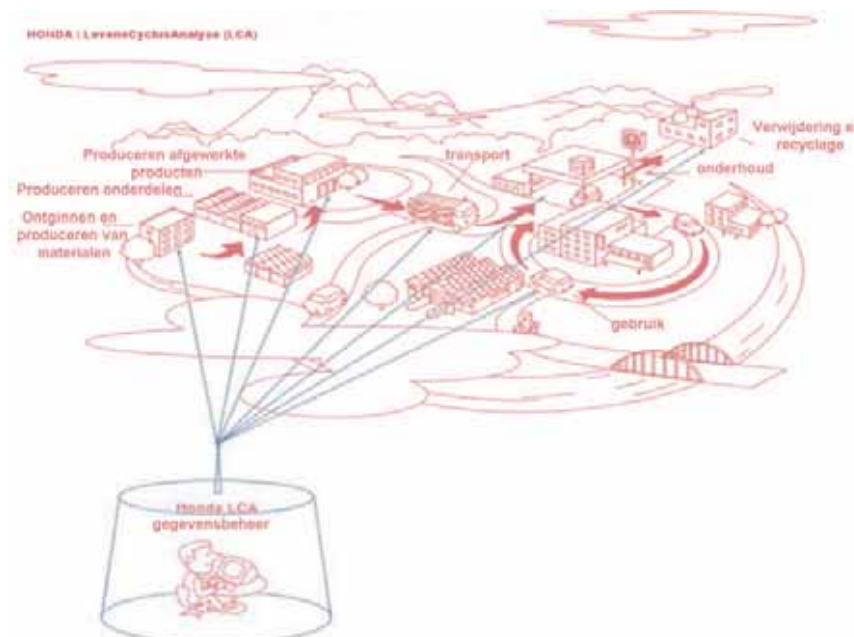
Daarnaast wordt aan de containermaatschappijen gevraagd om het aanleveren van onderdelen vanuit de havens (Antwerpen, Zeebrugge, Rotterdam en Amsterdam) naar Honda Europe toe, zoveel mogelijk per binnenschip te laten geschieden.



De milieu-effecten veroorzaakt door het transport, werden opgenomen in de LCA die Honda Motor Worldwide aan het uitvoeren is.

Het project rond LCA werd gestart in 2002 en het vooropgestelde doel was de milieu-impact veroorzaakt door haar activiteiten op elk niveau te kwantificeren.

De totale levensloop van de Honda producten kan visueel als volgt worden voorgesteld:



De CO₂-emissies veroorzaakt door de logistieke activiteiten, hebben slechts een zeer kleine bijdrage in de totale CO₂-emissies gedurende de volledige levensloop van een wagen. Dit werd berekend in het globale milieurapport van Honda (bron : Honda Environmental Annual Report 2007, beschikbaar op <http://world.honda.com>).

Het rekenmodel dat gebruikt werd sinds 2002 (voor resultaten zie Milieuverklaring 2008) werd volledig vernieuwd en uitgebreid. Onder meer de CO₂-emissies veroorzaakt door business gerelateerde zaken (vb : verplaatsing woon-werkverkeer personeel) en de logistieke operaties voor de personenwagens, de tweewielers en powerequipment worden nu mee opgenomen.

De berekening houdt niet alleen rekening met de CO₂-emissies van Honda Europe, maar ook van zijn satelietmagazijnen (7 magazijnen verspreid in Europa).

Binnen het rekenmodel worden vier delen onderscheiden:

- **Logistics inbound:** onderdelen, producten en wagens worden aangeleverd naar Honda Europe en zijn satelietmagazijnen, komende van overzeese locaties en lokale (=Europese) leverancier. De analyse start bij het verlaten van het onderdeel van de Europese haven, luchthaven of lokale leverancier.
- **Factory Energy:** onderdelen en producten worden tijdelijk opgeslagen in de magazijnen en op de parkings. Alle activiteiten hiervoor binnen de 'muren' van Honda Europe en zijn satelietmagazijnen worden geanalyseerd.
- **Logistics outbound:** onderdelen, producten en wagens worden vanuit Honda Europe en zijn satelietmagazijnen, aangeleverd naar dealers. Het complexe transportnetwerk om de onderdelen tot bij de dealers verspreid over Europa te krijgen, werd in de analyse opgenomen.
- **Business related Energy:** betreft de verbruiken aan brandstof door de woon-werkverplaatsingen van het personeel en de verplaatsingen die in opdracht van het bedrijf gebeuren (o.a. zakenreizen) zowel voor Honda Europe als voor zijn satelietmagazijnen.

In de komende jaren zal dit nieuwe model verder gebruikt worden. Voor 85 Ki (periode april 2008 tot maart 2009) werden volgende resultaten bekomen :

	CO₂-emissies
Logistic Inbound	6716 ton
Factory Energy	3154 ton
Logistic Outbound	50310 ton
Business related	1517 ton

In de zomer van 2008 werden 68 transporteurs die rijden voor Honda Europe bevroegd over 'groene logistiek'. Op deze enquête kwam een respons van 23,5 %.

Belangrijkste conclusie was dat 90% van de transporteurs die deelnamen aan de enquête, een vrachtwagenpark heeft dat minstens aan de Euro-3 norm voldoet.

Afhankelijk van de economische mogelijkheden, zal in de toekomst nagegaan worden in welke mate Honda Europe zijn transporteurs hier verder kan in stimuleren.

- selectie belangrijkste milieueffecten
- resultaten milieuaspecten**
- opleiding
- aannemers / werken met derden

RESULTATEN MILIEUASPECTEN

ENERGIE



Het energieverbruik (elektriciteit, gas en stookolie) wordt maandelijks opgevolgd. Deze maandelijkse opvolging moet snelle bijsturing verzekeren.

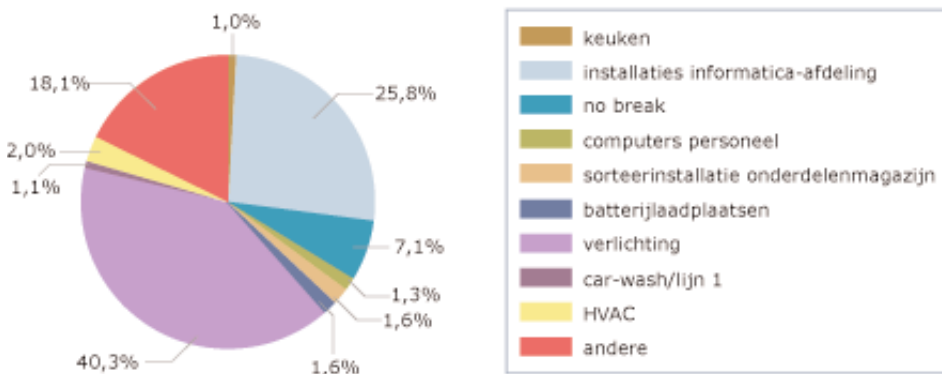
Het totale primaire energieverbruik van Honda Europe bedroeg in 2009: 0,083 PJ.

71% van dit energieverbruik wordt uit hernieuwbare energiebronnen (windmolens) geproduceerd (aankoop groene energie).

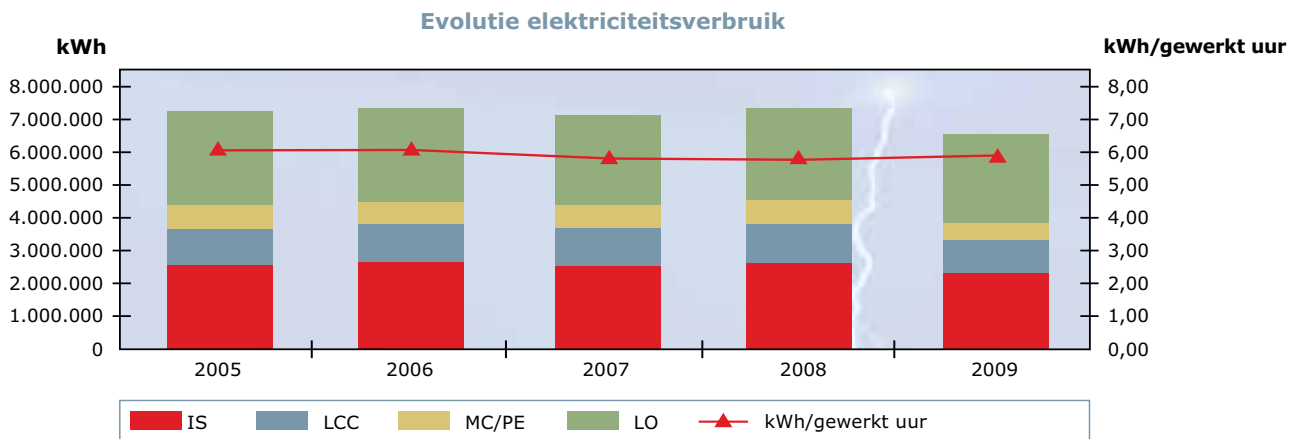
Elektriciteit

De verdeling van het elektriciteitsverbruik wordt weergegeven in het taartdiagram (gebaseerd op de berekening voor 2008, gezien de trend in 2009 identiek was).

Verdeling elektriciteitsverbruik



Grote verbruikers zijn de verlichting en de informatica-afdeling. Het gedeelte "andere" is vrij groot (18%), daar deze zeer veel kleine energieverbruikers bevat (gaande van telefonie, copiers, materiaal onderhoudsploeg, scanners, liften, poorten, laadkaaien, autohefbruggen, ...).



* Opmerking: De elektriciteitsmeter van IS rekent ook het verbruik van de sorteerinstallatie van het onderdelen magazijn mee. Deze installatie is als bedrijfskritische installatie aangesloten op de noodvoedingsgroep van de serverlokalen.

In 2009 daalde het absoluut verbruik ten opzichte van het vorige jaar met 10%. De daling is in alle afdelingen terug te vinden (LO: -6% ; MC/PE: -15% ; LCC: -14% ; IS : -12%).

Door de wereldwijde crisis, zijn de activiteiten verminderd, waardoor er ook minder elektriciteit nodig was. Naast de crisis hebben de genomen maatregelen uit het verleden (sensibilisering, aanpassing automaten, vernieuwing koeling in IS-gebouw, ...), aanleiding gegeven tot een daling in het verbruik. In 2009 werden bijkomend volgende maatregelen genomen om het verbruik te beperken :

- Vernieuwing spuitcabines (nieuwe installaties zijn energiezuiniger ; van 3 naar 2 installaties gegaan).
- Striktere opvolging verwarming en ventilatoren

De continue stijging van de afgelopen jaren, van het elektriciteitsverbruik van de informatica-afdeling was ondermeer te wijten aan:

- uitbreiding tape-robot
- centralisatie van de Europese servers in HE
- uitbreiding netwerkapparatuur
- en de daarmee gepaard gaande extra koeling voor de serverlokalen.

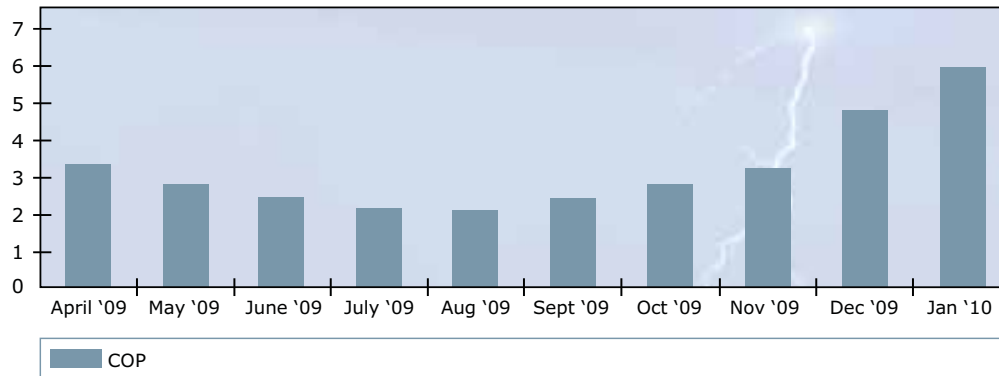
Deze stijging kon in 2007 worden omgezet in een vermindering van het elektriciteitsverbruik, dankzij de vernieuwing van de koelinstallatie (ijswatergekoelde installatie) in de serverlokalen. In de wintermaanden van 2009 konden de serverlokalen gekoeld worden door 'free-cooling'. Bij 'free-cooling' wordt enkel buitenlucht gebruikt om het ijswater van de installatie te koelen. De compressor van de koelmachine moet dan niet gebruikt worden waardoor het normale verbruik van de installatie van 83 kVA naar 21 kVA daalt.



Ampèreverbruik van koelmachine 2 in de periode 07/12/2009 tot 15/12/2009.

Het rendement van de koelmachines neemt dus toe door het gebruik van de buitenlucht (rendementen boven 3 kunnen beschouwd worden als zeer goed voor koelmachines).

Rendement koelmachines



Tot eind 2008 kocht Honda Europe NV zogenaamde 'grijze' stroom aan via een elektriciteitsleverancier (oorsprong van de elektriciteit volgens de leverancier : 64,74 % fossiel, 34,89% nucleair en 0,37 % onbekend). Eind 2008 werd een nieuw contract afgesloten, waardoor Honda Europe NV vanaf januari 2009 enkel nog gecertificeerde 'groene' stroom aankoopt. Deze groene stroom wordt opgewekt door windmolens uit een Belgisch windmolenpark.



Gas en stookolie

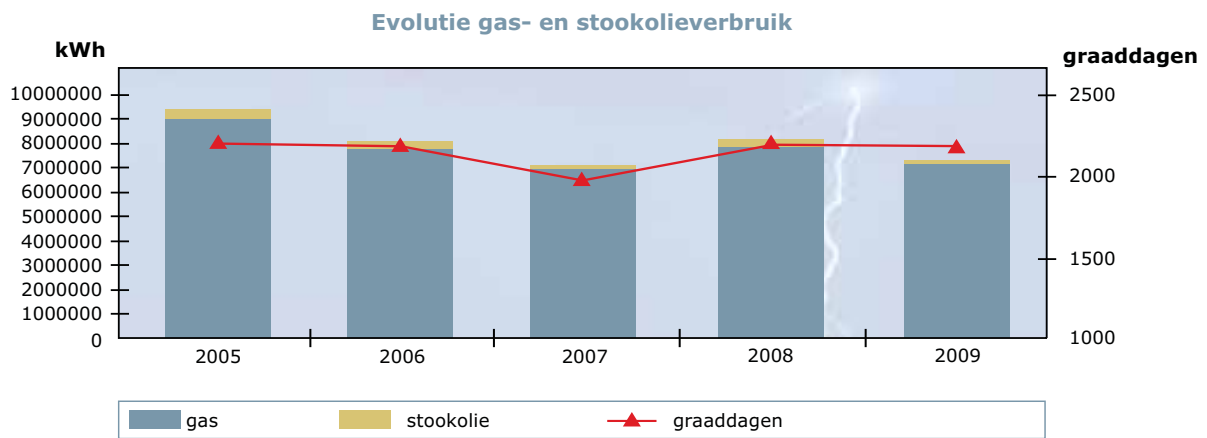
Er wordt zoveel mogelijk gekozen om op aardgas te verwarmen. In oktober 2008 werd de enige aanwezige stookoliebrander verwijderd (zie ook verder). Er wordt nu nog enkel een strategische stock aan stookolie behouden, voor noodsituaties (onderbreken van gastoevoer). De belangrijkste branders kunnen in zo'n geval worden overgeschakeld van gasbrander naar stookoliebrander.

Daar het louter om de verwarming van de gebouwen gaat, is het verbruik sterk temperatuursgebonden. Daarom werden, ter verduidelijking, de graaddagen eveneens op de grafiek weergegeven.

2007 kende een uitzonderlijk warme winter (jan-april), waardoor veel minder verwarming nodig was dan in het verleden. Het jaar 2008 was een eerder koud jaar (13% meer graaddagen t.o.v. 2007), wat resulteerde in een meerverbruik aan gas voor verwarming (14% meer gasverbruik t.o.v. 2007).

In de zomer van 2008 werd gestart met het project om de bestaande grote branders te vervangen. Het resultaat van dit project (een verwachte vermindering in gasverbruik) is nog niet zichtbaar in de resultaten voor 2008. Pas in november kon men starten met de afregeling van de eerste branders en diverse opstartproblemen leidden ertoe dat pas eind december de branders optimaal werkten.

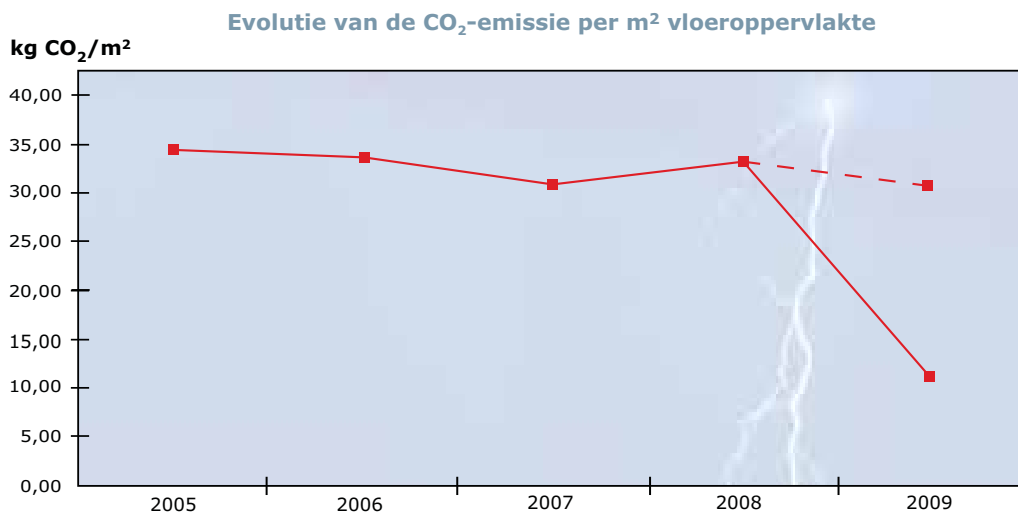
In 2009 zijn de resultaten van het vernieuwen van de branders al duidelijk. Er was slechts 1 graaddag (0,05%) minder dan in 2008, maar er werd wel 7% minder gas verbruikt.



CO₂-emissies

Om een realistisch beeld te geven van de impact van het energieverbruik, wordt ook de CO₂-emissie (berekend op het totale verbruik) opgevolgd. Daar de energie hoofdzakelijk gebruikt wordt voor verwarming, koeling en verlichting van de gebouwen, wordt de CO₂-emissie per m² vloeroppervlakte uitgedrukt.

Door de aankoop van groene energie valt de CO₂-emissie voor de productie van de verbruikte elektriciteit weg. Op de onderstaande grafiek werd in stippellijn de trend weergegeven mocht grijze elektriciteit gebruikt zijn. Dit om een betere vergelijking met de voorgaande jaren te kunnen maken.



- selectie belangrijkste milieueffecten
- resultaten milieuaspecten**
- opleiding
- aannemers / werken met derden

RESULTATEN MILIEUASPECTEN

LUCHT



De geleide luchtmissies beperken zich tot de stookinstallaties (enkel voor verwarming) en de verfspuitcabines. De emissies van de spuitcabines worden opgevolgd door uitvoering van een zesmaandelijkse meting. Afhankelijk van de grootte van de brander worden twee- of vijfjaarlijks controlemetingen uitgevoerd.

Daarnaast ontstaan niet-geleide luchtmissies afkomstig van het intern transport van wagens.

Niet geleide emissies:

De niet-geleide emissies zijn afkomstig van het intern transport van de wagens en van het intern transport van dienstvoertuigen (vb: minibus voor parkingpersoneel,...). Voor deze emissies zijn geen meetmethodes beschikbaar. Om een inschatting te maken van de emissies wordt daarom het effectieve brandstofverbruik van de voertuigen berekend. Rekening houdend met de soortelijke massa (benzine: 0,75 kg/l ; diesel: 0,84 kg/l), de verbrandingswaarde (benzine: 0,0448 GJ/kg ; diesel: 0,04333 GJ/kg) en de emissiefactoren (benzine: 69,3 kgCO₂/GJ ; diesel: 74,07 kgCO₂/GJ volgens IPPC), kan men zo een inschatting maken van de CO₂-emissies.

Onderstaande tabel geeft een overzicht van de niet geleide CO₂-emissie's van de laatste vijf jaar.



	CO ₂ -emissie				
	2005	2006	2007	2008	2009
Benzine voertuigen*	25,8 ton	22,4 ton	20,1 ton	19,9 ton	18,1 ton
Diesel voertuigen**	61,4 ton	66,0 ton	60,5 ton	63,5 ton	54,7 ton
TOTAAL	87,2 ton	88,4 ton	80,6 ton	83,4 ton	72,8 ton

* Benzinevoertuigen: heftruck en taxibusjes wagenafdeling, wagens onderhoudsafdeling, wagen bewaking

** Dieselvoertuigen: taxibusjes en vrachtwagen wagenafdeling, trekker voor intern transport containers magazijnen, personeelsbusjes

De totale niet geleide CO₂-emissies zijn in 2009 met 12,7% gedaald t.o.v. 2008.

Deze emissie komt overeen met de CO₂-emissies veroorzaakt door het jaarlijks wagengebruik van 61 Brusselse gezinnen (bron: www.defi-energie.be).

Om het verbruik en dus de emissies te beperken wordt het intern transport zo klein mogelijk gehouden door een efficiënte parkingopstelling.

Geleide emissies van de stookinstallaties:

Door vernieuwing van diverse branders binnen Honda Europe NV, is de situatie betreffende de stookinstallaties volledig veranderd. Op basis van een energieaudit, werd besloten om 5 branders op aardgas te vervangen en de nog aanwezige stookoliebrander te elimineren.

De nieuwe situatie (sinds eind 2008) ziet er als volgt uit:

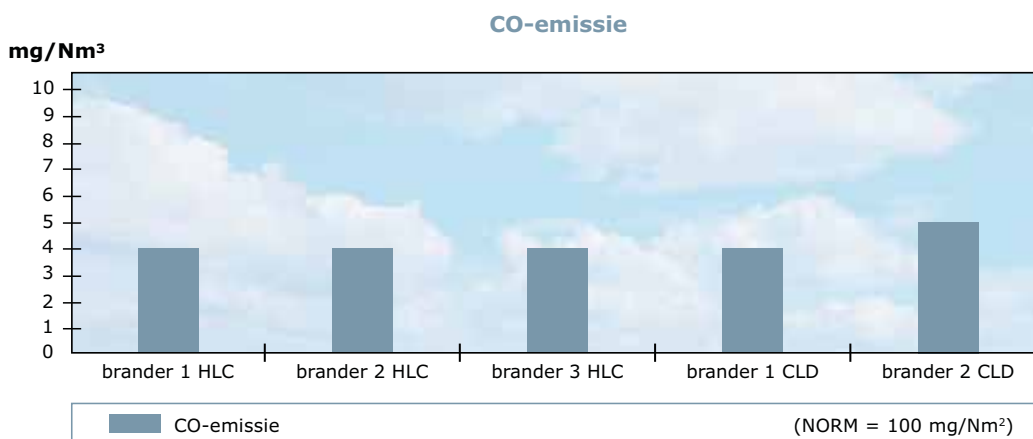
- 3 gasbranders voor de verwarming van het onderdelenmagazijn en het hoofdgebouw (totaal 7053 kW)
- 2 gasbranders voor de verwarming van het gebouw van de wagenafdeling en het opwarmen van het water van de spoelinstallatie voor de wagens (totaal: 1120 kW)

Eind 2008 werd ook gestart met de afbraak van de drie spuitcabines en drie droogovens. In 2009 werden deze vervangen door 2 nieuwe spuitcabines en 2 nieuwe droogovens voorzien van nieuwe gasbranders.

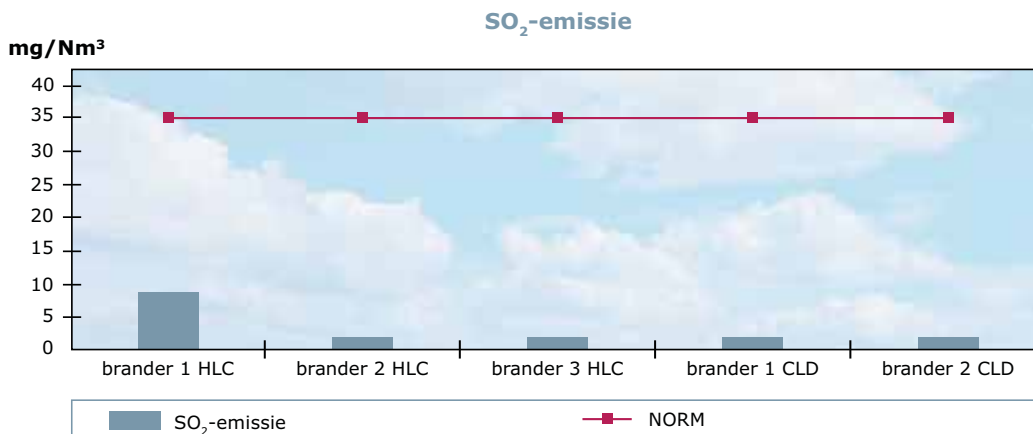
De emissies van deze installaties (kleine stookinstallaties) zullen afhankelijk van hun vermogen, twee- of vijfjaarlijks gemeten worden door een erkend labo. De eerste metingen vonden plaats in februari/maart 2009.

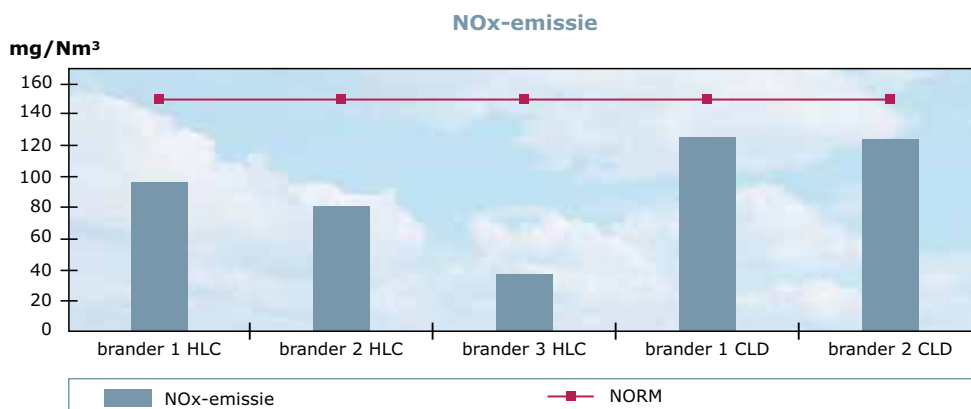
Een eerste meting op brander HLC2 in februari 2009, gaf een uitzonderlijk hoog resultaat voor de CO-emissie (> 5383 mg/Nm³). De metingen lagen buiten het meetbereik en moesten worden stopgezet. De installateur werd opgeroepen en bleek dat de brander volledig foutief was ingesteld. Na nieuwe afstelling van de brander werden nieuwe metingen gedaan, waaruit bleek dat de normen allemaal gehaald werden.

Om de grafiek overzichtelijk te houden werd de eerste meting niet weergegeven in de grafiek.



* Kleine stookinstallaties zijn stookinstallaties met een nominaal thermisch vermogen van 300 kW tot 5 MW (Besluit van 23/04/2004 van de Vlaamse Regering)





Regelmatig onderhoud van de stookinstallaties moet zorgen voor een ideaal rendement en de verzekering dat de emissies onder de wettelijke normen blijven.

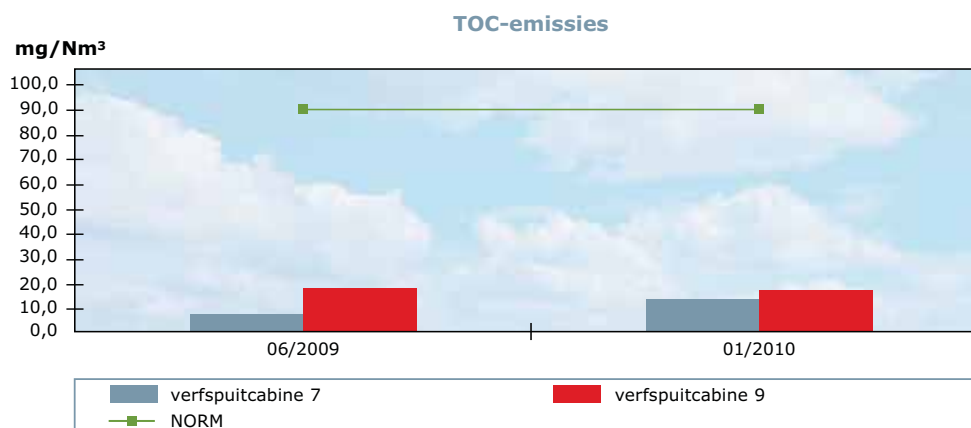
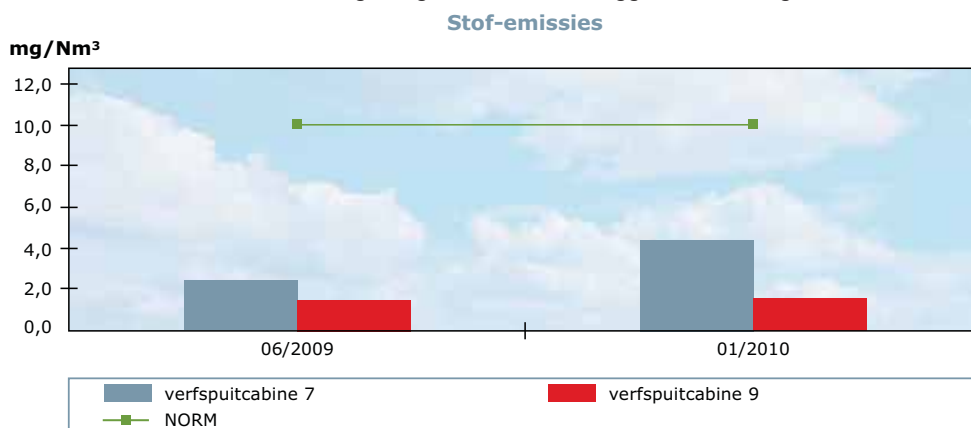
Merken we op dat er buiten de hierboven vermelde branders ook nog vier zeer kleine aardgasbranders (totaal thermisch vermogen van 481 kW) en 26 gasaerothermen (totaal vermogen 2011 kW) aanwezig zijn. De zeer kleine branders en gasaerothermen krijgen een regelmatig onderhoud door de installateur, wat hun goede werking moet verzekeren.

De totale jaarlijkse emissie van alle branders samen (kleine en zeer kleine stookinstallaties) bedroeg in 2009: 0,12 ton CO, 0,11 ton SO₂ en 2,12 ton NO_x.

Geleide emissies van de spuitcabines

Eind 2008, begin 2009 werden de drie bestaande verfspuitcabines en hun droogovens, afgebroken en vervangen door twee nieuwe verfspuitinstallaties en 2 nieuwe droogovens.

De spuitcabines werken niet continu, maar worden enkel gebruikt voor het uitvoeren van kleine herstellingen. Sinds de opstart van de twee cabines werden reeds 2 metingen uitgevoerd. Zowel de meetresultaten voor de stofemissies als voor de emissies van Vluchtige Organische Stoffen liggen onder de geldende norm (resp. 10 en 90 mg/Nm³).



Regelmatig onderhoud en vervanging van de filters moet een goede werking van de cabines blijven verzekeren. De twee spuitcabines en droogovens, veroorzaakten in 2009 een totale uitstoot in de atmosfeer van 0,17 ton stof en 0,97 ton VOC's.

- selectie belangrijkste milieueffecten
- resultaten milieuaspecten**
- opleiding
- aannemers / werken met derden

RESULTATEN MILIEUASPECTEN

WATER



Waternutering

Er wordt enkel leidingwater (stadswater) gebruikt. Hoofdzakelijk voor sanitaire en huishoudelijke doeleinden (keuken, toiletten en douches)

Buiten het water gebruikt voor sanitaire en huishoudelijke doeleinden wordt ook een klein deel voor het afspoelen van wagens gebruikt. Daar de spoelinstallatie werkt met een gesloten circuit is het verbruik hiervan gering (aanvulling van het circuit door verlies van water door verdamping). Daarnaast beschikt Honda Europe ook nog over twee grote opslagreservoirs (2 x 845 m³) die het automatische bluswatersysteem van water moet voorzien.

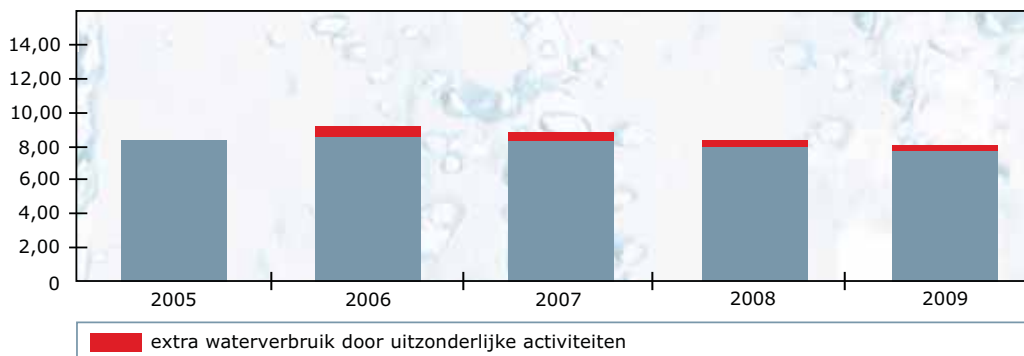
Het totale jaarlijkse waternutering (in m³) bedroeg:

	Verbruik
2005	9966 m ³
2006	10791 m ³
2007	10850 m ³
2008	10835 m ³
2009	9356 m ³

In de grafiek wordt de evolutie over de laatste vijf jaar, van het waternutering per gewerkt uur weergegeven. Door te werken met de eenheid liter per gewerkt uur wordt een realistisch beeld gegeven van het waternutering per werknemer, daar het hoofdzakelijk om sanitair en huishoudelijk verbruik gaat.

Evolutie verbruik water

l/gewerkt uur



Het huidige gebruik komt overeen met het gemiddeld gebruik van ongeveer 53 gezinnen in België. Voor het asfalteren werd 885 m³ water verbruikt.

In de zomer van 2006 ging een ventiel van het koelwatercircuit van de dieselpomp (bluswatersysteem) stuk. Hierdoor werd onnodig koelwater over de dieselpomp gestuurd en geloosd. In oktober 2006 stelde men een defect

vast aan een persluchtpomp van de spoelinstallatie voor wagens. Wat aanleiding gaf tot een extra waterverbruik. Beide defecten gaven een meerverbruik van ongeveer 600 m³.

In 2007 werd een gedeelte van de parking heraangelegd. Voor het asfalteren werd 350 m³ water gebruikt. Daarnaast werd de koelinstallatie van de serverlokalen van de IS-afdeling vervangen. Tijdens deze werken, diende een extra koelgroep te draaien, wat resulteerde in een tijdelijk meerverbruik van 20 m³.

In oktober 2008 ging ongeveer 350 m³ verloren door een lek in het pomplokaal. Tevens werd vastgesteld dat door een kapotte membraanpomp 20 m³ water verloren ging in de wagenafdeling.

In juni 2009 werd 195 m³ water verbruikt om de nieuwe graszoden te besproeien rond het Mercatorgebouw. Door het droge weer in september moest toen ook gesproeid worden (116 m³). In december 2009 stelde de bewaking op zijn controleronde vast dat er een haspel stuk was en water lekte. Het waterverlies hierdoor wordt geschat op maximaal 13 m³.

Indien geen rekening gehouden wordt met de extra verbruiken (aangegeven in het rood op de grafiek), kan men concluderen dat er een lichte daling van het waterverbruik is de laatste jaren.

Afvalwater

Honda Europe beschikt over diverse lozingspunten op oppervlaktewater (Kanaal Gent-Terneuzen) die opgenomen werden in de gewijzigde milieuvergunning van 2006.

Het geloosde water van de diverse gebouwen wordt over diverse biologische waterzuiveringsinstallaties gestuurd.



- **Waterzuivering Magazijnen:** twee parallelgeschakelde biorotoren. Na een voorbezinking komt het water in het beluchtingsbekken waar micro-organismen voor de afbraak van biologische stoffen zorgen. Tot slot stroomt het afvalwater naar de nabezinking, waar een bezinking gebeurt van de slibvlokken.
- **Waterzuivering LCC en Waterzuivering Kantine/Hoofdgebouw/IS:** zuiveringsinstallaties gebaseerd op een belucht ondergedompeld oxidatiebed. Via een drie-kamer septic tank wordt het afvalwater naar een belucht ondergedompeld oxidatiebed gevoerd. Daar zorgen micro-organismen voor de verdere afbraak van de organische vuilvracht. Tot slot stroomt het afvalwater naar de nabezinking.
- **Waterzuivering Mercator, Waterzuivering portier en Waterzuivering Checkers:** biotop-installaties. Na verblijf in de voorbezinking komt het afvalwater in het vak met de bioreactor terecht. Daar zorgen de bacteriën die op het ondergedompelde vastbed zitten voor de mineralisatie van de organische vuilvracht. Beluchters zorgen in deze fase voor een continu aëroob milieu. Alvorens geloosd te worden gaat het afvalwater over een nabezinking.

De werking van de waterzuiveringsunits wordt regelmatig gecontroleerd door het nemen van stalen. In het kader van de heffing op afvalwater, wordt jaarlijks ook een driedaagse meetcampagne gehouden op het afvalwater geloosd via de drie grote waterzuiveringsinstallaties. De resultaten (gemiddelden van de drie meetdagen) van de belangrijkste gemeten parameters worden weergegeven in bijgevoegde grafieken.

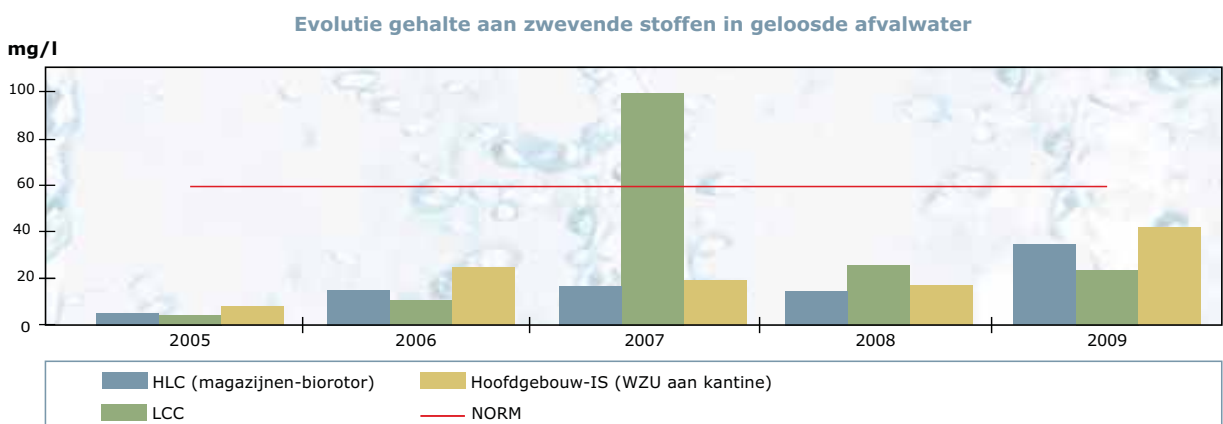
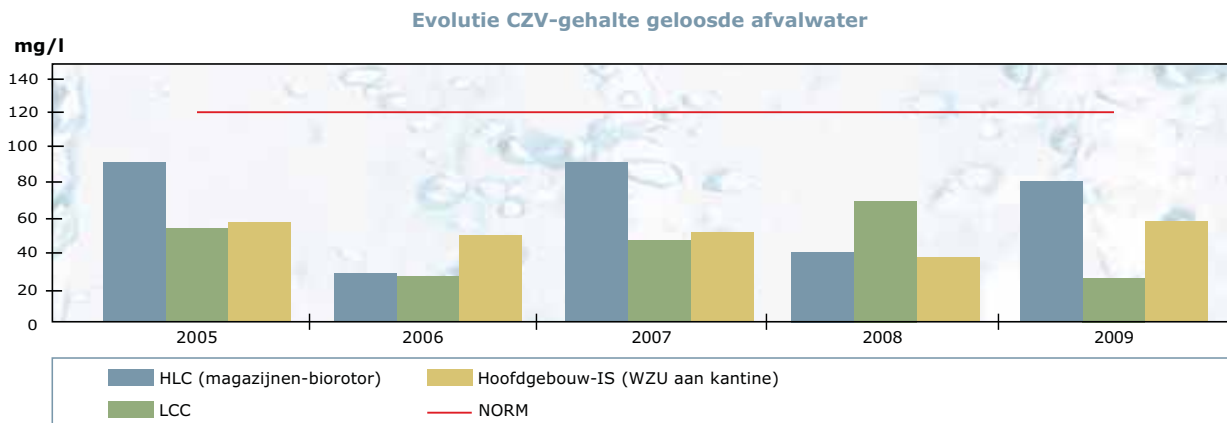
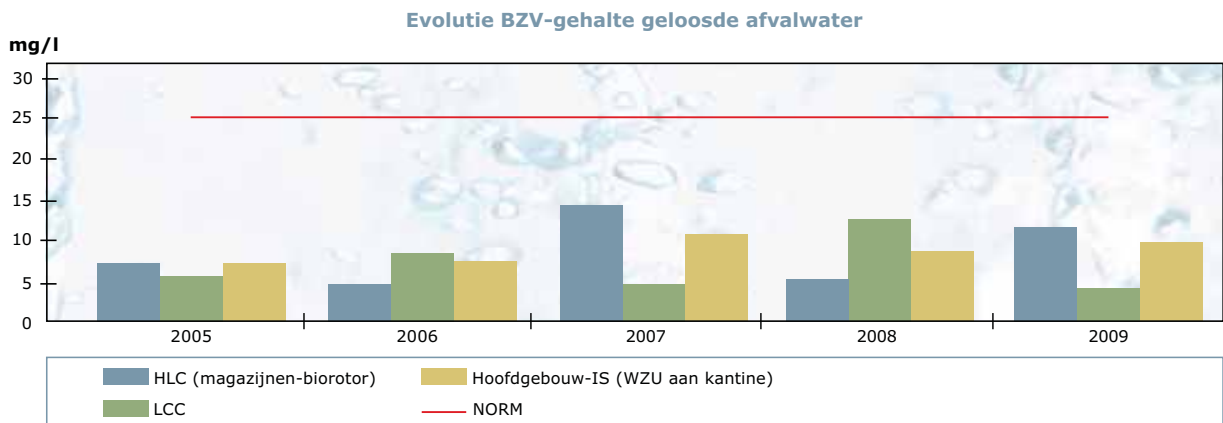
In 2009 was er op het lozingspunt biorotor de eerste dag van de meetcampagne een kleine overschrijding van het gehalte aan zwevende stoffen (gemeten waarde : 72 mg/l ; norm : 60 mg/l). Bij controle van de installatie die dag werd een probleem met de doseerpomp vastgesteld (doserer van FeCl₃ in waterzuivering). Hierdoor werd FeCl₃ overgedoseerd in de waterzuivering (max. 20 liter op 24 uur). Door toevoeging van FeCl₃ krijgt men meer slibvorming en hierdoor is slib mee gespoeld met nadelige invloed op de zwevende stoffen. Na vaststelling van het probleem werd de pomp onmiddellijk afgekoppeld en hersteld. De dagen daarna werden dan ook geen overschrijdingen meer vastgesteld. De overschrijding werd gemeld aan milieu-inspectie.

De bekomen zuiveringsresultaten liggen in dezelfde lijn als deze van de rioolwaterzuiveringsinstallatie van Gent (bron: VMM, meetdatabank water). In 2007 hadden we wel een overschrijding van de norm voor zwevende stoffen in de wagenafdeling. Visuele analyse van de stalen gaf aan dat het om zand en stof ging. Om de meetcampagne mogelijk

te maken dient meetapparatuur aangebracht te worden in de meetput. Hierdoor blijft gedurende de meetcampagne het deksel van de meetput schuin openliggen.

Vanaf de plaatsing van de meetapparatuur tot het einde van de meetcampagne heeft het enkele malen fel geregend (in totaal 8,3 mm ; bron: weerstation Gent-Dampoort). Door de hevige neerslag is zand en stof in de meetgoot gespoeld en heeft zo een verhoogd gehalte aan zwevende stoffen veroorzaakt.

Om de inspoeling in de toekomst te vermijden zal tijdens de meetcampagne een opstaande rand rond de meetput worden aangebracht. Een permanent aangebrachte opstaande rand is bij dit lozingspunt niet mogelijk.



De meetresultaten voor het totale stikstof-gehalte in het geloosde afvalwater liggen onder de geldende norm (160 mg/l). De norm voor het totale fosfor-gehalte (10 mg/l) werd in 2005 bij de Waterzuivering Magazijnen overschreden. Deze overschrijding werd gemeld aan de milieu-inspectie en om toekomstige overschrijdingen van het fosforgehalte te vermijden, werd er voor deze waterzuiveringsinstallatie een toestel voor tertiaire zuivering (toevoeging van FeCl_3) aangekocht. Na een testperiode in 2006, werden resultaten bekomen onder de norm. Dezelfde tertiaire zuivering werd ook geplaatst op de installaties Hoofdgebouw-IS en LCC. In 2007, 2008 en 2009 lagen de gemeten gehalten aan totaal fosfor onder de geldende norm.

- selectie belangrijkste milieueffecten
- resultaten milieuaspecten**
- opleiding
- aannemers / werken met derden

RESULTATEN MILIEUASPECTEN

IMPACT OP DE LOKALE OMGEVING



Honda Europe is gevestigd in havengebied. De activiteiten geven geen aanleiding tot geluidsoverlast, trillingen, geur- of stofhinder.

Om de visuele hinder te beperken werd waar mogelijk groen aangeplant. Het terrein en de gebouwen worden op regelmatige basis onderhouden (o.a. schilderwerken, schoonvegen parkings,...). Zo wordt maandelijks het eventuele zwerfvuil dat zich langs de omheining ophoopt, opgeruimd.

De diverse burelen en de serverlokalen van Honda Europe beschikken over airco-installaties (totaal koelvermogen van 1087 kW). De gebruikte koelmiddelen zijn R22 en R407C. De installaties worden onderhouden door, een in koeltechnieken gespecialiseerde, onderhoudsfirma.

RESULTATEN MILIEUASPECTEN

BODEM

De totale verharde oppervlakte van de percelen die door Honda Europe NV in gebruik zijn is 561.657 m². Meer specifiek:

- Gebouwen: 82.212 m²
- Parkings: 479.445 m²

In 1998 werd door een erkende bodemdeskundige een Oriënterend BodemOnderzoek uitgevoerd op de percelen waarop Honda Europe gevestigd is. Op diverse percelen (in totaal 72ha 45a 98ca) werd historische bodemverontreiniging vastgesteld (oorzakelijk verband met de opgespoten grond). Hierdoor zijn een aantal percelen opgenomen in het register van verontreinigde gronden. Voor de meeste percelen stelde OVAM echter dat er geen noodzaak was om over te gaan tot bodemsanering.



Op één perceel (voor het gebouw van de wagenafdeling) werd een historische verontreiniging met minerale olie vastgesteld ter hoogte van de toenmalige ondergrondse kerosine tank. De tank werd in 2000 verwijderd. In 2003 werd een sanering uitgevoerd (ontgraving). Tot 2006 liep de nazorgfase (6-maandelijks bemonsteren van een aantal peilbuizen) voor het grondwater. Door de positieve resultaten (onder achtergrondwaarde in alle gemeten peilbuizen) kon, met goedkeuring van de OVAM in 2006 een eindevaluatie worden opgemaakt. Op basis van dit eindevaluatierapport heeft OVAM op 9 februari 2007 een eindverklaring opgemaakt, waarin wordt besloten dat door de uitgevoerde bodemsaneringswerken, een zodanige bodemkwaliteit werd verwezenlijkt, dat de resterende bodemverontreiniging geen ernstige bedreiging meer vormt.; Hierdoor zijn geen verdere bodemsaneringswerken meer noodzakelijk.

Op drie percelen (in totaal 15ha 70a 34ca) vindt momenteel nog een nazorg plaats van een sanering uitgevoerd door de vorige eigenaar van de gronden. Op deze percelen worden door Honda zelf geen zogenaamde Vlarebo-activiteiten uitgevoerd.

De risico-activiteiten beperken zich tot twee percelen (in totaal 33 ha 93 a 57 ca). Voor deze percelen was in de oorspronkelijke wetgeving een 10-jaarlijkse onderzoeksplicht vastgelegd. In 2008 werd de wetgeving aangepast waardoor de periodiciteit voor deze percelen verhoogd werd tot 20 jaar.

De huidige risico's verbonden aan de activiteiten van het bedrijf zijn laag daar er diverse maatregelen genomen zijn om bodemverontreiniging uit te sluiten:

- met uitzondering van de tanks behorende bij het pompeneiland werden alle tanks vervangen door bovengrondse dubbelwandige tanks
- de nog aanwezige ondergrondse tanks zijn dubbelwandig en voorzien van een permanent lekdetectiesysteem
- het pompeneiland is uitgerust met een afdichtingsmembraam en een olieafscheider.
- De gevaarlijke producten worden opgeslagen in veiligheidskasten of specifieke opslagruimtes.
- Vloestofdichte vloeren in de gebouwen

In 2009 werd slechts 1 milieu-incident met betrekking tot bodem genoteerd. Het betrof een olielek aan de hydraulische cilinder van een heftruck. Dit vond plaats in het magazijn op de verharde vloer. De olie werd onmiddellijk met absorberende korrels opgeruimd.

- selectie belangrijkste milieueffecten
- **resultaten milieuaspecten**
- opleiding
- aannemers / werken met derden

RESULTATEN MILIEUASPECTEN

AFVAL



Binnen het ontstane afval onderscheiden we diverse stromen:

- verpakkingsafval (zie eerder)
- scrap
- ander (afkomstig van kantine, burelen en werking van het bedrijf)

Het scrapafval ontstaat door overstock. Dit is sterk economisch afhankelijk en bijgevolg heeft men hier weinig invloed op.

	2005	2006	2007	2008	2009
scrap	214,07 ton	203,98 ton	238,44 ton	163,58 ton	233,53 ton



Soorten afvalstromen (zonder scrap en verpakkingsafval) met hun respectievelijke verwerkingmethode worden weergegeven in de onderstaande tabel:

AFVALSOORT	VERWERKING*
Minder dan 0,5 ton per jaar	
Lege metalen verpakkingen	Metaal recuperatie + verbranding met energierecuperatie
TL-lampen	Recuperatie van kwik, glas en metaal
Droge batterijen	Recycleren
Waterabsorbeerters	Verbranding met energierecuperatie
Benzinetanks+rest	Metaal recuperatie + verbranding met energierecuperatie
Toners/cartridges	Recyclage
Groenafval	Compostering
Kabels	Recyclage
Tussen 0,5 en 2,5 ton per jaar	
Lege PE verpakkingen	Verbranding met energierecuperatie
Ander eenmalig gevaarlijk afval	Verbranding met energierecuperatie
Bruingood	Recuperatie metalen
Filterdoeken spuitcabines	Verbranding met energierecuperatie
Tussen 2,5 en 5,0 ton per jaar	
Bumpers	Recyclage
Afvalolie	Regeneratie olie voor hergebruik als brandstof
Handdoekpapier	Recyclage
Opruimafval	Verbranding met energierecuperatie
PMD	Recyclage
Plastiekfolie	Recyclage
Tussen 5,0 en 10 ton per jaar	
Natural LDPE + bros PS materiaal	Recyclage
Tussen 10 en 50 ton per jaar	
Karton en gekleurd papier	Recyclage
Ijzer	Recyclage
Keukenafval	Verwerking tot bodemverbeteraar
Loodaccu's	Recuperatie lood – fysico-chemische behandeling zwavelzuur
Wit papier	Recyclage
Meer dan 50 ton per jaar	
Restafval	Verbranding met energierecuperatie

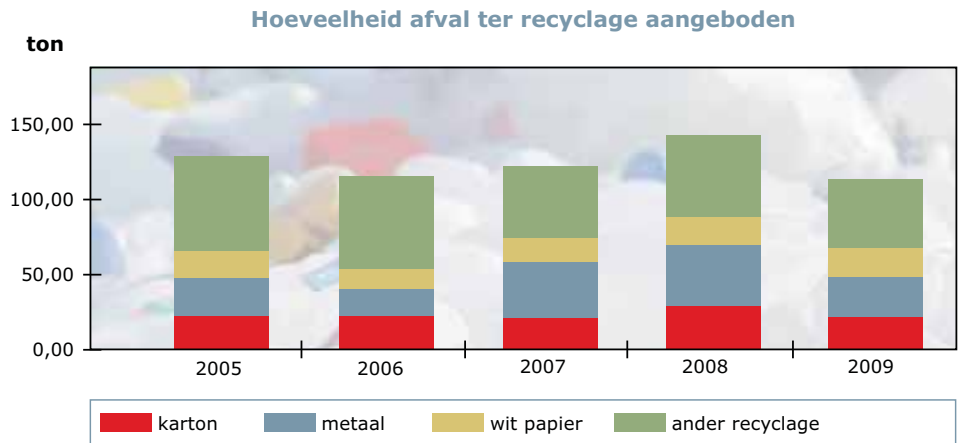
* gegevens verkregen van afvalverwerker

De drie grootste afvalstromen (zonder verpakkingsafval !) die ter recyclage aangeboden werden in 2009 zijn schrootafval (29,2 ton), karton (inclusief gekleurd papier) (23,7 ton) en wit papier (16,3 ton).

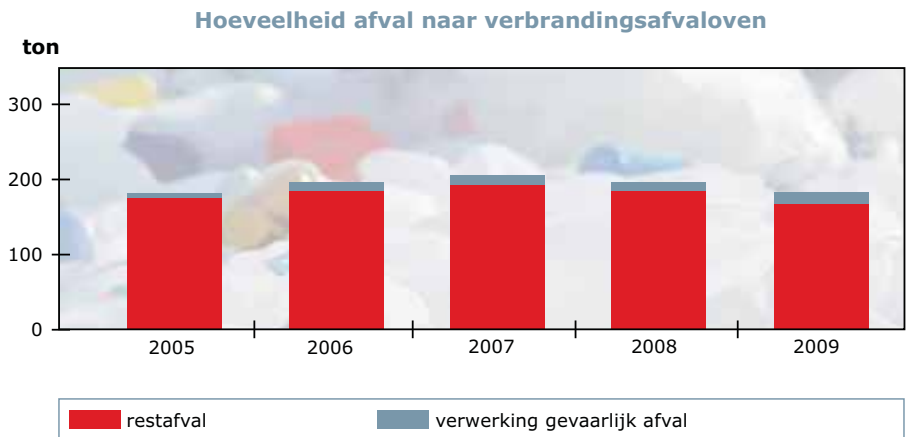
Het ijzerafval is voornamelijk afkomstig van de onderhoudsafdeling en de wagenafdeling. Het schroot komt vrij bij diverse onderhoudswerken en herstellingen.

Het kartonafval nam toe in 2008, te wijten aan het inzamelen van oude instructieboekjes op de wagenafdeling. Tevens komt karton vrij bij gebruik van onderdelen en stukken bij het plaatsen van opties in de wagens of bij schadeherstellingen aan wagens.

De hoeveelheden wit papier die ingezameld worden blijven de laatste jaren status quo.



De hoeveelheid afval die (soms na een eerste bewerking) verbrand wordt, is gedaald.



Het gevaarlijk afval is hoofdzakelijk afkomstig van de wagenafdeling (40%). Het afval wordt gescheiden ingezameld in speciaal daartoe voorziene recipiënten.

In verhouding tot het aantal geleverde wagens (87845 wagens), blijkt dat er in 2009 minder dan 0,1 kg gevaarlijk afval per geleverde wagen ontstond.

Algemene doelstelling is om het restafval (klasse II-afval) zoveel mogelijk te reduceren. De afgelopen jaren werden diverse acties opgestart om de selectieve afvalophaling van de diverse afvalstromen mogelijk te maken:



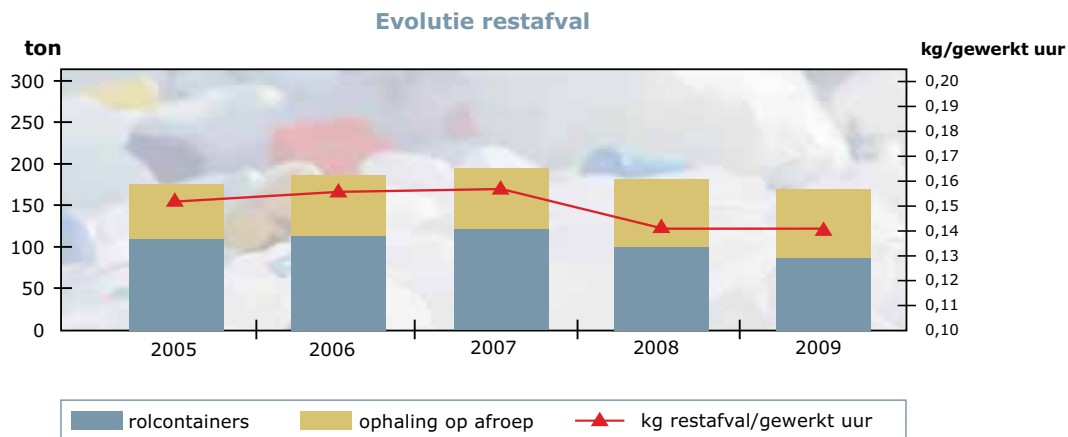
- selectieve inzameling van keukenafval
- selectieve inzameling van PMD
- selectieve inzameling van douanezegels
- selectieve inzameling van inktpatronen en toners
- selectieve inzameling kokers stretchfolie



In 2009 werd op de wagenafdeling een bijkomende container geplaatst om selectieve inzameling van de beschermkappen van de wielen van de nieuwe wagens (bestaande uit natural LDPE en bros PS materiaal) mogelijk te maken. Deze materialen worden nu gerecycleerd.

In de kantines van Honda Europe werden verschillende éénmalige recipiënten (bv: plastic bekers, plastic kommetjes, aluminium bakjes, ...) gebruikt. Na gebruik kwamen die in het restafval terecht. In 2009 werden extra glazen, horecaporselein en inox bakjes aangekocht om zo de wegwerprecipiënten te vermijden.

De grafiek geeft het totale hoeveelheid restafval aan. Het restafval wordt verbrand met energierecuperatie. Zowel in absolute gewichten, als gerelateerd tot het aantal gewerkte uren, zien we een dalende trend in het ingezamelde restafval sinds 2007.



Opmerking: een deel van het restafval (55%) wordt opgehaald in rolcontainers via een wekelijkse ophaalronde. Het gewicht van deze wekelijkse ophalingen werd ingeschat in samenspraak met de afvalophaler.

- selectie belangrijkste milieueffecten
- resultaten milieuaspecten**
- opleiding
- aannemers / werken met derden

RESULTATEN MILIEUASPECTEN

MATERIAALEFFICIËNTIE

De nieuwe EMAS verordening (EG, nr 1221/2009) stelt als kernindicator ook materiaalefficiëntie. Gezien Honda Europe NV een logistiek bedrijf is en geen productie-site, is deze kernindicator niet relevant.

De materialen die worden ingekocht voor onze activiteiten zijn verpakkingsmaterialen. Voor een bespreking hiervan, verwijzen we naar het item verpakkingsafval van dit rapport.

- selectie belangrijkste milieueffecten
- resultaten milieuaspecten
- **opleiding**
- aannemers / werken met derden

OPLEIDING



Daar veiligheid en milieu overlappend zijn worden meestal gecombineerde opleidingen gegeven. Zo gingen al opleidingen door rond gevaarlijke stoffen, gebruik van blusmiddelen, rijvaardigheidsopleiding (inclusief het onderdeel milieuvriendelijk rijden). In 2008 kregen diverse medewerkers een technische training betreffende de Insight 2009 (de nieuwe hybride wagen van Honda). Deze opleiding werd verder gezet in 2009. Nieuwe werknemers (inclusief interims) krijgen, voor aanvang van hun betrekking, steeds de nodige opleidingen en een uitgebreide introductie over de veiligheid en milieuaspecten binnen Honda Europe. Wekelijks wordt, in elke operationele afdeling, minimum één ochtendvergadering gewijd aan een milieu- of veiligheidsitem.

Werknemers kunnen zelf meewerken aan het milieubeleid via volgende kanalen:

- ideeënbus
- New Honda Circles
- CPBW

Informatie over milieuaspecten wordt op regelmatige basis aan het personeel meegedeeld via:

- uithangborden
- verslagen CPBW
- personeelsbriefing (per kwartaal)
- bedrijfsbrochure met de jaarinformatie
- het personeelstijdschrift

- selectie belangrijkste milieueffecten
- resultaten milieuaspecten
- opleiding
- aannemers / werken met derden**

AANNEMERS / WERKEN MET DERDEN

Contractors worden op de hoogte gesteld van de veiligheids- en milieu-zorgmaatregelen die van toepassing zijn binnen Honda Europe in het algemeen en op de taak die ze moeten uitvoeren, in het bijzonder. Hij is dan ook contractueel gehouden aan deze minimum eisen. Hij is vrij zichzelf scherpere veiligheids- en milieu-normen op te leggen. Daarin zal Honda Europe hem, op een economisch verantwoorde wijze, steunen.

Elke persoon die werken komt uitvoeren binnen de terreinen van Honda Europe, krijgt voor de aanvang van de werken een introductiefilm. In deze film worden de veiligheids- en milieuvoorschriften van Honda Europe toegelicht. Na de film, wordt een korte test afgenomen.

MILIEUDOELSTELLINGEN EN -PROGRAMMA

A. EVALUATIE MILIEUPROGRAMMA 2009-2010 (86 KI)

Het milieuprogramma van Honda Europe wordt opgenomen in het jaarlijkse Business Plan. De Business plannen worden opgemaakt per Japans boekjaar (KI-jaar) en lopen van april tot maart.

In het plan zijn de actiepunten, de verantwoordelijkheden en de voorziene uitvoeringsdata opgenomen. Maandelijks wordt nagegaan hoe ver alle actiepunten gevorderd zijn.

DOELSTELLING	ACTIES	CONTROLE ITEMS en TARGET	EVALUATIE
Algemeen Milieubeheer: - Geen NC bij tussentijdse audits ISO14001/ OHSAS18001/EMAS	- organiseren interne en externe audits en opvolgen van opmerkingen	- verslagen interne audits - geen NC bij tussentijdse audit in 2009	- 2 interne audits uitgevoerd; opmerkingen weggewerkt - externe audit voorzien in maart 2010
Green factory: - Continuering opvolging energieverbruik (target 13 kg CO ₂ /m ² vloeropp./jaar) rekening houdend met aankoop groene stroom + status quo voor het elektriciteitsverbruik in kWh) - Continuering opvolging waterverbruik (target 8,5 l/gewerkt uur)	- maandelijke telleropvolging - opmaak schema gebruik verwarming - aankoop van 'groene' elektriciteit - uitvoeren energie-audit door energieleverancier - opvolging waterverbruik + nemen van tegenmaatregelen bij abnormale stijging in verbruik	- target: 13 kg/m ² vloeropp./jaar - schema's van de verwarming - certificaat aankoop groene stroom - rapport energieaudit - maandelijke resultaten + target: 8,5 l/gewerkt uur	- maandelijke resultaten aanwezig + target behaald: 11,53 CO ₂ /m ² vloeropp./jaar en 10% minder elektriciteitsverbruik tov 2008 (december 2009) - maandelijke rapportage opvolging verwarming beschikbaar - certificaat ontvangen voor aankoop van groene stroom gedurende 2009 (zie ook resultaten milieu aspect energie) - energieaudit uitgevoerd in wagenafdeling - maandelijke resultaten aanwezig + target behaald: 8,17 liter/gewerkt uur (december 2009).

DOELSTELLING	ACTIES	CONTROLE ITEMS en TARGET	EVALUATIE
<ul style="list-style-type: none"> - Continuering opvolging papierverbruik + nemen van tegenmaatregelen bij stijging (target status quo aankoop papier) - Continuering opvolging hoeveelheid afval per unit (target 0,10 kg/totale eenheden, HLC-Be) 	<ul style="list-style-type: none"> - maandelijkse opvolging resultaten - vernieuwen copiers met papierbesparende mogelijkheden - onderzoek en testen voor bumperverpakking 	<ul style="list-style-type: none"> - maandelijkse resultaten - nieuwe Multi-functionals - nieuwe bumperverpakking in gebruik 	<ul style="list-style-type: none"> - Maandelijkse resultaten aanwezig + 27,6% minder papier aangekocht tov 2008 (december 2009) - Nieuwe Multi-functionals geïnstalleerd met o.a. standaard instelling recto-verso. - Nieuwe bumperverpakking in gebruik + resultaat voor 2009 voor HLC-Be is 0,087 kg afval/totale eenheden.
<p>Voldoen aan wetgeving:</p> <ul style="list-style-type: none"> - opvolgen resultaten waterzuiverings-installaties 	<ul style="list-style-type: none"> - maandelijkse interne staalname en meting + jaarlijkse meetcampagne 	<ul style="list-style-type: none"> - maandelijkse interne metingen + meetcampagne 	<ul style="list-style-type: none"> - Resultaten meetcampagne binnen norm muv biorotor (voor detailbespreking, zie resultaten milieuaspect water) + resultaten interne metingen beschikbaar

MILIEUDOELSTELLINGEN EN -PROGRAMMA

B. MILIEUPROGRAMMA 2010-2011 (87 KI)

De resultaten van metingen, onderzoeken, audits, evaluaties, milieupunten uit het Business Plan worden jaarlijks besproken en beoordeeld door de directie. Deze evaluatie wordt als basis genomen voor het opmaken van het milieuprogramma voor het volgende jaar.

DOELSTELLING	PROGRAMMA / ACTIEPUNTEN	GEPLANDE EINDDATUM
Algemeen Milieubeheer: - geen NC bij tussentijdse audits ISO14001/OHSAS18001/EMAS	- organiseren interne en externe audits en opvolgen van opmerkingen - centralisatie van de zorgsystemen van de satellietmagazijnen in Europa	- maart 2011 - maart 2011
Green factory - continuering opvolging energieverbruik (target 11,6 kg CO ₂ /m ² vloeropp./jaar; rekening houdend met aankoop groene stroom) + status quo voor het elektriciteitsverbruik in kWh - continuering opvolging waterverbruik (target 8,5l/gewerkt uur) - continuering opvolging papierverbruik + nemen tegenmaatregelen bij stijging (target status quo aankoop papier) - continuering opvolging hoeveelheid afval per unit (target 0,09 kg/totale eenheid, HLC-Be)	- maandelijkse opvolging resultaten - aankoop van uitsluitend 'groene' elektriciteit - lichtsturing magazijn - maandelijkse opvolging met onmiddellijk nemen van tegenmaatregelen bij abnormale stijgingen in gebruik - maandelijkse opvolging resultaten met onmiddellijk nemen van tegenmaatregelen bij abnormale stijgingen in gebruik - maandelijkse opvolging	- december 2010 - januari 2010 - augustus 2010 - december 2010 - december 2010 - december 2010
Voldoen aan wetgeving: - opvolgen resultaten waterzuiveringsinstallaties - vernieuwen milieuvergunning - vernieuwen springstofvergunning - opmaak algemeen preventieplan verpakkingen, cyclus 2010-2012	- maandelijkse interne staalname + jaarlijkse meetcampagne - indienen milieuvergunningsaanvraag - indienen aanvraag tot vernieuwen springstofvergunning - indienen algemeen preventieplan verpakkingen bij de IVC	- december 2010 - februari 2010 - februari 2011 - april 2010

ANDERE MILIEUPRESTATIES

MILIEUCHARTER



Het Milieu Charter is een project van de Oost-Vlaamse Kamers van Koophandel en Nijverheid. Met de steun van het Vlaams Gewest binnen het Presti-4 – programma en van de Provincie Oost-Vlaanderen.

Milieucharter Oost-Vlaanderen wil bedrijven ertoe aanzetten om specifieke milieu-acties op te zetten of verder uit te bouwen.

Om het Milieu Charter te behalen dient men een jaaractieplan op te stellen. Het actieplan bevat minstens 4 acties voor minimaal 4 milieuthema's (milieubeleid, water, lucht, bodem, lawaai en trillingen, gevaarlijke producten, afval, verpakingsafval, milieuaspecten bij inkoop en investeringen, rationeel energiegebruik, omgevingsimpact).

De resultaten van het actieplan worden in tussentijdse rapporten neergeschreven ter evaluatie. Een evaluatiecommissie bezoekt het bedrijf om de resultaten te bekijken en te evalueren. Op basis van de evaluatie wordt het Milieu Charter toegekend.

Sinds 2000 neemt Honda Europe deel aan het Milieu Charter en steeds met een positief resultaat. Jaar na jaar werd het milieucharter toegekend aan Honda Europe voor de milieufacties die ondernomen werden

Enkele voorbeelden hiervan zijn:

- verminderen verpakingsafval
- daling waterverbruik door o.a. vervanging automatische spoeling, plaatsing spoelbakken met dubbel spoeling, sensibilisatie-acties
- daling energieverbruik door o.a. sensibilisatiecampagnes rond airco en verlichting, plaatsing energiesparende tools op drankautomaten, ...
- verminderen restafval door uitbreiden selectief inzamelen van afvalstromen



In 2009 werd Honda Europe extra in de bloemetjes gezet naar aanleiding van haar tiende geslaagde deelname.

ANDERE MILIEUPRESTATIES

IDEEËNBUS / NHC

Honda als bedrijf respecteert in sterke mate positieve ideeën vanwege medewerkers. Dit principe is ook opgenomen in de bedrijfspolitik en past in een integrale kwaliteitsaanpak. In dit kader werden twee initiatieven uitgewerkt:

1. Ideeënbus:



Doelstelling van de ideeënbus is: de werknemers laten bijdragen tot het scheppen van een betere werkatmosfeer en werkomgeving, tot het verhogen van de veiligheid en het beperken van werkoverlast. Ingediende voorstellen dienen dan ook een verbetering in te houden op één van volgende vlakken: veiligheid, milieu, werkomgeving of efficiëntie. Alle voorstellen worden bekeken door een beoordelingscomité. De beste ideeën worden beloond met een premie.

In de afgelopen jaren werden diverse ideeën aangebracht die ook verbeteringen gaven op milieuvlak. Enkele voorbeelden : afvalverwerking minimaliseren, papierverbruik verminderen, afhaling toners verbeteren, verbeterde gescheiden ophaling van PMD-afval, hergebruik van elastieken, hergebruik van archiefdozen, gebruik van herbruikbare enveloppes voor dealerverpakking, gebruik milieuvriendelijke producten, gebruik van een blikjespers en hergebruik van A4-papier als binninglabel.

Specifiek in 2009 werden volgende milieusparende ideeën aangebracht:

- hergebruik van labels
- papierbesparing door evaluaties van cursussen elektronisch te laten verlopen
- hergebruik van kartonnen dozen van andere afdelingen

2. NHC:

Vermits wij allen ongeveer een derde van ons leven op het werk doorbrengen, is het noodzakelijk deze tijdsspanne, zo aangenaam mogelijk te maken. Binnen Honda werd daarom een NHC-programma ontworpen om alle medewerkers in staat te stellen positieve veranderingen door te voeren. Een New Honda Cirkel is een kleine groep van medewerkers die op vrijwillige basis samenwerken om problemen uit hun werkomgeving op te lossen. Jaarlijkse worden de Cirkels beoordeeld en de beste beloond. Diverse ideeën die uitgewerkt werden door NHC geven vaak ook verbeteringen op vlak van milieu. Het creëren van positieve effecten op vlak van milieu, is trouwens een belangrijk beoordelingscriterium bij de selectie van de cirkels die doorstoten naar de 'wereldfinale'.



In 2009 werd volgende verbetering op vlak van milieu voorgesteld door NHC's:

- Vermindering brandstofgebruik van de poolcars

De actie uit 2008 'gebruik plastic flesjes beperken door plaatsen van waterbidons' werd in de zomer van 2009 ook effectief uitgevoerd. Zo worden er geen plastic flesjes water meer aangekocht maar wordt water verdeeld door waterdispensers aangesloten op het leidingsnet. Dit was één van de oorzaken waardoor het PMD-afval met 45% gedaald is t.o.v 2008.



ANDERE MILIEUPRESTATIES

RECYCLAGE INKTPATRONEN



Honda Europe heeft met haar afvalverwerker afspraken gemaakt om lege inktpatronen (de zogenaamde toners / cartridges) voor kopieermachines en printers, op te halen voor recyclage. Per ingezameld recycleerbaar inktpatroon, wordt een bedrag aan Child Focus (= Europees Centrum voor Vermiste en Seksueel Uitgebuite kinderen) overgemaakt. Zo worden de cartridges niet alleen op een ecologische manier verwerkt, maar steunt Honda Europe ook een goed doel.

ANDERE MILIEUPRESTATIES

MEDEWERKING AAN WETENSCHAPPELIJK ONDERZOEK



Honda Europe verleent regelmatig haar medewerking aan wetenschappelijke onderzoeken met betrekking tot het milieu. Zo werd in 2004 een geurdagboek bijgehouden, dat verwerkt werd in de studie 'geuronderzoek Muide-Meulestede-Wondelgem' (studie in opdracht van Stad Gent, uitgevoerd door onderzoeksbureau 'Project Research Gent nv).

In september 2007 werd een muggenvanger nabij het magazijn van Honda Europe geplaatst. Dit in het kader van het Belspo onderzoeksproject ModDiRisk, uitgevoerd door het Instituut voor Tropische Geneeskunde Antwerpen. Doel van dit project is de aanwezigheid en verspreiding van endemische en invasieve muggen in België te onderzoeken.

MEDEWERKING AAN MILIEUONTMOETINGSMOMENT



Op 6 mei 2009 ging in Oostakker een milieuentmoetingsmoment tussen bedrijven en bewoners in de Gentse Kanaalzone, door. Honda Europe was hier aanwezig met een stand.



Het milieubeleid, het milieuprogramma, het milieuzorgsysteem, de auditprocedure en deze milieuverklaring (versie 01 van februari 2010) werden geverifieerd en gevalideerd op 3 maart 2010, door de erkende milieuverificateur Bureau Veritas Certification (accreditatie-nummer: EMAS BE-V-022).



**VERKLARING VAN DE MILIEUVERIFICATEUR
OVER DE VERIFICATIE- EN
VALIDERINGSWERKZAAMHEDEN**

BUREAU VERITAS CERTIFICATION nv,
EMAS-milieuverificateur met registratienummer BE-V-022
geaccrediteerd met als reikwijdte E31E

*verklaart dat hij heeft geverifieerd of de hele organisatie zoals vermeld in de
milieuverklaring van de organisatie*
HONDA EUROPE NV
Langerbruggestraat 104 – 9000 Gent, Belgium
met registratienummer B-VL-000011

*voldoet aan alle eisen van Verordening (EG) nr. 1221/2009 van het Europees
Parlement en de Raad van 25 november 2009 inzake de vrijwillige deelneming van
organisaties aan een communautair milieubeheer- en milieuauditsysteem (EMAS).*

Met de ondertekening van deze verklaring verklaar ik dat:

- *de verificatie en validering volledig overeenkomstig de voorschriften van Verordening (EG) nr. 1221/2009 zijn uitgevoerd;*
- *uit het resultaat van de verificatie en validering blijkt dat er geen aanwijzingen zijn dat niet aan de toepasselijke wettelijke milieuvoorschriften is voldaan;*
- *de gegevens en informatie van de milieuverklaring van de organisatie betrouwbaar, geloofwaardig en juist beeld geven van alle activiteiten van de organisatie binnen de in de milieuverklaring vermelde reikwijdte.*

*Dit document is niet gelijk aan een EMAS-registratie.
EMAS-registratie kan alleen worden gedaan door een bevoegde instantie in de zin van Verordening (EG) 1221/2009.
Dit document wordt niet gebruikt als een zelfstandig stuk openbare communicatie.*

Gedaan te Brussel op 26/03/2010
Dirk Reynaert – Local Technical Manager





Managing office: Bureau Veritas Certification Belgium NV/SA - Blvd Paepsemiaan 22 - B-1070 Brussels, Belgium
Issuing office: Bureau Veritas Certification Belgium NV/SA - Blvd Paepsemiaan 22 - B-1070 Brussels, Belgium

De volgende milieuverklaring (start nieuwe driejaarlijkse cyclus 2011-2013) zal, overeenkomstig de verordening (EG), nr. 1221/2009 van het Europees Parlement en de Raad van 25/11/2009, ten laatste in maart 2010 ter registratie voorgelegd worden. Na goedkeuring zal de nieuwe milieuverklaring dan openbaar gemaakt worden.

Om een open communicatie te bekomen en verbeteringen te kunnen aanbrengen in onze milieujaarrapport, vernamen wij graag uw mening omtrent dit rapport. Wij zouden het ten zeerste appreciëren uw commentaren, suggesties of ideeën te ontvangen via onderstaande coördinaten.

Inlichtingen of vragen aangaande deze tussentijdse milieuverklaring of het milieubeleid van Honda Europe kan u steeds bekomen bij:

Honda Europe NV

Langerbruggestraat 104
9000 Gent
tel: 09 250 12 11
fax: 09 250 12 30
e-mail: info@honda-eu.com

De milieucoördinator

dhr. De Wilde Peter
e-mail: peter.de.wilde@honda-eu.com

BBT	Best Beschikbare Technieken: het meest doeltreffende en geavanceerde ontwikkelingsstadium van de activiteiten en exploitatiemethoden, waarbij de praktische bruikbaarheid van speciale technieken om in beginsel het uitgangspunt voor de emissiegrenswaarden te vormen is aangetoond, met het doel emissies en effecten op het milieu in zijn geheel te voorkomen, of wanneer dat niet mogelijk blijkt algemeen te beperken.
Bestaande stookinstallaties	Stookinstallaties die vergund waren voor 1 januari 1993
Biologische waterzuiveringsinstallatie	Installatie waarbij het afvalwater gezuiverd wordt door micro-organismen.
BZV	Biologisch zuurstofverbruik (of BOD = Biological Oxygen Demand) hoeveelheid zuurstof die nodig is om de vervuiling van water biologisch af te breken (omzetten van aanwezig organisch materiaal tot eenvoudige minerale bestanddelen).
CO	Koolstofmonoxide: kleur-, smaak- en reukloos gas Ontstaat o.a. bij onvolledige verbrandingsprocessen.
CO ₂	Koolstofdioxide: belangrijk broeikasgas dat o.a. vrijkomt bij de verbranding van fossiele brandstoffen zoals diesel en benzine.
COP	Afkorting voor coëfficiënt of performance. Het geeft de verhouding weer tussen de hoeveelheid afgegeven warmte/koeling tegenover de hoeveelheid verbruikte energie (vb door de compressor).
CPBW	Comité voor Preventie en Bescherming op het Werk
CZV	Chemisch zuurstofverbruik (of COD = Chemical Oxygen Demand) Hoeveelheid zuurstof die nodig is om de vervuiling van het water chemisch af te breken.
Emissie	Uitstoot van bepaalde stoffen
EMAS	Eco Management and Audit Scheme
Geleide emissie	Een emissie afkomstig van een bron (uitlaat, schoorsteen) waarvoor bepaalde fysische kenmerken bestaan (ligging, afmetingen) én een in principe meetbare volumestroom (debiet).
Gevaarlijk afval	Afval dat wettelijk als gevaarlijk gecatalogeerd wordt door eventuele schadelijke, giftige of ontvlambare eigenschappen.
GFP	Green Factory Project
Graaddagen	De graaddag is het verschil tussen een basistemperatuur en een gemiddelde temperatuur van de plaats die als referentie wordt genomen. Sedert 1932 worden de graaddagen in België gehanteerd om de verbruiken van verwarmingsinstallaties te ramen.
HE	Honda Europe NV
Historische bodemverontreiniging	Verontreiniging van de bodem die tot stand gekomen is voor de inwerking-treding van het decreet van 22 februari 1995 betreffende de bodemsanering.
HUM	Honda of the UK Manufactory, gelegen in Swindon (UK)
ISO14001	Internationale standaard voor milieuzorgsystemen
IVC	Interregionale Verpakingscommissie
KI	Japans fiscaal jaar, loopt steeds van 1 april tot 30 maart van het volgende kalenderjaar. (vb: 83 KI = 1 april 2006 tot 30 maart 2007; 84 KI = 1 april 2007 tot 30 maart 2008)

Klasse-II-afval	of restafval. Alle niet-gevaarlijke, afval die niet verder kan uitgesorteerd worden. Dit afval wordt ingezameld en opgehaald om naar een verbrandingsafvaloven (met energierecuperatie) gebracht te worden.
KWS	Koolwaterstoffen (producten op basis van een koolstofverbinding en een waterstofverbinding)
LCA	Levenscyclusanalyse
LDPE	Low density polyethyleen
Nieuwe stookinstallaties	Stookinstallaties vergund na 1 januari 1993
NC	Non Conformity
NCR	Non Conformity report
NHC	New Honda Circle
NO _x	Stikstofoxiden (bevatten zowel de NO als de NO ₂)
OBO	Oriënterend BodemOnderzoek
OVAM	Openbare Vlaamse AfvalstoffenMaatschappij
PS	Polystyreen
PMD	Plastiek flessen en flacons, metalen verpakkingen en drankkartons
RC	Returnable Crates of herbruikbare kratten
Scrap	Afval ontstaan door vernietiging van commercieel sterk in waarde gedaalde stock.
SO ₂	Zwavel dioxide: kleurloos gas dat o.a. ontstaat bij verbranding van fossiele brandstoffen (zoals kolen en aardolie).
Tertiaire zuivering	De verwijdering van nutriënten (fosfaten en nitraten) na een voorgaande primaire (fysische) en secundaire (biologische) zuiveringsstap.
TQM	Total Quality Management
VLAREBO	Vlaams Reglement betreffende de bodemsanering
VLAREM I	Vlaams Reglement voor Milieuvergunning.
VLAREM II	Vlaams Reglement voor de algemene en sectorale bepalingen inzake milieuhygiëne.
VOS	Vluchtige Organische Stoffen: gasvormige verbindingen van hoofdzakelijk koolstof en waterstof
Zwerfvuil	Vaste afvalstoffen die ingevolge het verwaaien of een andere ongewilde verspreiding, worden aangetroffen op een niet daarvoor bestemde willekeurige plaats.

Namen en afkortingen van de verschillende afdelingen:

LCC:	Logistics Center Cars
MC/PE:	MotorCycle and PowerEquipment
IS:	Information Systems
HLC-Be:	Honda Logistics Center-Belgium
EEC:	European Engine Center



EMAS

**GEVERIFIEERD
MILIEUBEHEERSYSTEEM
REG N°: B-VL-000011**

Uitgever: Honda Europe NV, Langerbruggestraat 104, 9000 Gent
Tel. 09 250 12 11 - fax: 09 250 12 30
www.hondaeurope.be

Maart 2010, versie 2